

_____ hokimligi
*maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi*

_____ maktabgacha va
*maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
____-umumiy o'rta ta'lim maktabi
boshlang'ich sinf o'qituvchisi*
_____ning
*2025-2026-o'quv yili 2-sinf
matematika fanidan III chorak uchun*

DARS
ISHLANMALARI

DIQQAT

Unutmang!!! Ushbu hujjat sizga hech kimga tarqatmaslik sharti bilan **OMONAT** qilib berildi. Agar ushbu hujjat sizga boshqalar orqali kelib qolgan bo'lsa ham **OMONAT** hisoblanadi.

Ushbu **OMONAT**ni faqat o'zingiz uchun foydalaning. Hech kimga bermang, hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Tijoriy maqsadda foydalanmang.
Internet va Veb-sayitlarga joylamang.
Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.

Telegram orqali admin **Nabiyev Zokirjon**
bilan bog'lanish **90-530-68-66** yoki **Nza456**

2025-2026-o‘quv yili 2-sinf matematika fanidan III chorak uchun
taqvim mavzu rejasi

№	O‘tiladigan mavzular rejasi	Nazariy soat	Dars o‘tkazish muddati	Dars o‘tkazilgan sana
1.	Kesma, nur, to‘g‘ri chiziq	1		
2.	Yassi sirtlar, tekislik	1		
3.	O‘tkir, o‘tmas va to‘g‘ri burchak	1		
4.	To‘g‘ri to‘rtburchak va kvadrat	1		
5.	To‘g‘ri to‘rtburchakning burchaklarining xossalari	1		
6.	To‘g‘ri burchakni yasash	1		
7.	To‘g‘ri to‘rtburchakning tomonlarining xossalari	1		
8.	Kataklar bo‘yicha yasash	1		
9.	Yuz tushunchasi	1		
10.	Yuzlarni paletka yordamida hisoblash	1		
11.	Yuz o‘lchov birliklari	1		
12.	Masalalar yechish	1		
13.	5-nazorat ishi	1		
14.	Xatolar ustida ishlash	1		
15.	Sonlarni ko‘paytirish ko‘p marta qo‘shish sifatida	1		
16.	To‘g‘ri to‘rtburchakning yuzi	1		
17.	Ko‘paytirishning komponentlari	1		
18.	Ko‘paytirishning o‘rin almashtirish xossasi	1		
19.	Bir xonali sonlarni 1 ga ko‘paytirish	1		
20.	Sonlarni 1 ga ko‘paytirish	1		
21.	2 soniga ko‘paytirish	1		
22.	2 sonini ko‘paytirish va 2 ga ko‘paytirish	1		
23.	Sonni bo‘lish. Bo‘lish komponentlari	1		
24.	Sonni 2 ga bo‘lish	1		
25.	Sonni 2 ga bo‘lish	1		
26.	Juft va toq sonlar	1		

27.	3 sonini ko'paytirish va 3 ga ko'paytirish	1		
28.	Sonni 3 ga bo'lish	1		
29.	4 sonini ko'paytirish va 4 ga ko'paytirish	1		
30.	Sonni 4 ga bo'lish	1		
31.	5 sonini ko'paytirish va 5 ga ko'paytirish	1		
32.	Sonni 5 ga bo'lish	1		
33.	Bir necha marta orttirish	1		
34.	Bir necha marta kamaytirish	1		
35.	6-nazorat ishi	1		
36.	Xatolar ustida ishlash	1		
37.	6 sonini ko'paytirish va 6 ga ko'paytirish	1		
38.	Sonni 6 ga bo'lish	1		
39.	7 sonini ko'paytirish va 7 ga ko'paytirish	1		
40.	Sonni 7 ga bo'lish	1		
41.	8 sonini ko'paytirish va 8 ga ko'paytirish	1		
42.	Sonni 8 ga bo'lish	1		
43.	9 sonini ko'paytirish va 9 ga ko'paytirish	1		
44.	Sonni 9 ga bo'lish	1		
45.	Ko'paytirish jadvali	1		
46.	Ko'paytirish bilan bo'lish orasidagi bog'lanish	1		
47.	Bo'luvchilar va karralilar	1		
48.	Masalalar yechish	1		
49.	7-nazorat ishi	1		
50.	Xatolar ustida ishlash	1		

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: To'g'ri chiziq, nur, kesma

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga To'g'ri chiziq, nur, kesma, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

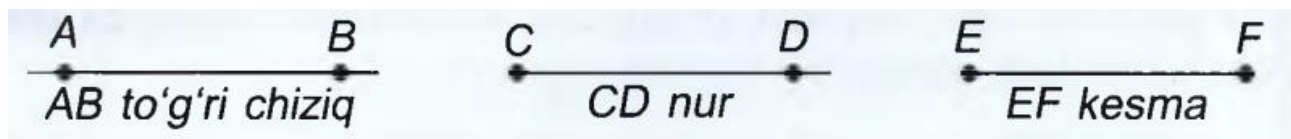
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

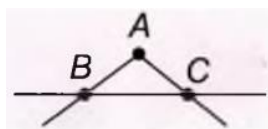
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Rasmlarni ko'rib chiqing. To'g'ri chiziq, kesma va nurlarda qanday umumiylik bor? Ular nimalari bilan farqlanadi?

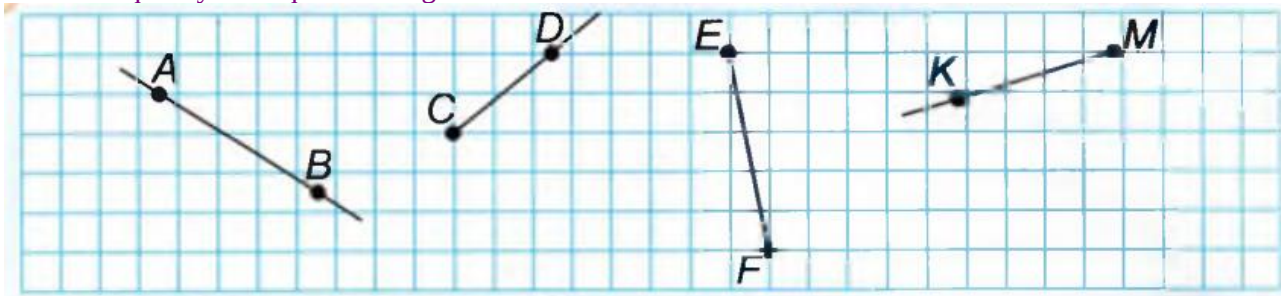
2. Chizmadan qanday kesma, nur va to'g'ri chiziqlarni topish mumkin? Ularni ayting.

3. Daftaringizga rasmda ko'rsatilgani kabi nuqtalarni belgilang. AB to'g'ri chiziq va CD kesma o'tkazing. To'g'ri chiziq bilan kesma kesishadimi?

4. Peyzajning xomaki nusxasini tayyorlash uchun rassom 3 kun ishladi. Birinchi kun u 2 h 40 min, ikkinchi kun 2 h 25 min, uchinchi kun 2 h 20 min ishladi. Shu uch kunda u hammasi bo'lib qancha vaqt ishlagan?

5. Rasmda qanday chiziqlar keltirilgan?

6. a) Daftaringizga O nuqtani belgilang. Bu nuqta orqali nechta to'g'ri chiziq o'tkazish mumkin?

b) Daftaringizga A va B nuqtalarni belgilang. Bu ikki nuqta orqali nechta to'g'ri chiziq o'tkazish mumkin?

7. Misollarni yeching va rasmning to'liq bo'lmagan, tugallanmagan varianti yoki qismi qanday atalishini bilib oling.

A 300 + 380
R 600 - 200
U 180 + 250
T 470 - 390

S 185 + 555
L 698 - 309
CH 157 + 386

543	680	389	80	740	430	400	672
-----	-----	-----	----	-----	-----	-----	-----

8. Uch xonali sonlarni o'sib borish tartibida joylashtiring va rasmning xomaki nusxasi yana qanday atalishini bilib oling.

A (650 - 370) - 250 S (150 + 350) - 140

I (900 - 300) + 200 Z 850 + (900 - 840)

E (620 + 150) - 480 K 900 - (140 + 250)

9. Bir suratni chizish uchun 28 quti, ikkinchi surat uchun esa 12 quti ko'p bo'yoq kerak bo'ladi. Ikkinchi surat uchun necha quti bo'yoq kerak bo'ladi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yassi sirttar. Tekislik

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yassi sirttar. Tekislik, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

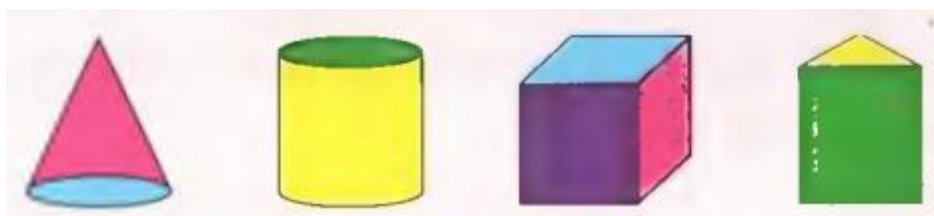
№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Bu yerda qanday hajmli jismlar tasvirlangan?

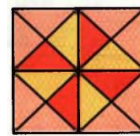
2. Yassi sirt uchburchaklardan hosil qilindi.

a) Turli rangdagi uchburchaklardan nechtdan kerak bo'ladi?

b) Bu sirtga hammasi bo'lib nechta uchburchak kerak bo'lgan?

d) Och qizil uchburchak sariq rangdagi uchburchaklardan nechta ko'p?

e) Bu yerda nechta kvadrat tasvirlangan?

3. Rasmlarda tekislik ko'p hollarda qog'oz varag'i ko'rinishida tasvirlanadi. Ushbu shaklni daftaringizga chizib ko'ring.

4. Naturmortli rasmning bo'yi 3 dm 5 cm, eni esa undan 1 dm qisqa. Rassom rasmni yupqa ramkaga joylashtirishni xohlaydi. Unga uzunligi 1 m bo'lgan reyka yetadimi?

5. Rasm chizish uchun ishlatiladigan bo'rlar solingan kichkina qutichada 36 rangdagi, o'rtacha qutichada esa undan 12 ta ko'p rangdagi bo'rlar bor. Agar katta qutichada kichkina va o'rtacha qutichalarda birgalikda qancha bo'lsa, shuncha bo'r bo'lsa, katta qutichada necha rangdagi bo'r bor?

6. Ifodalarning qiymatlarini kamayish tartibida joylashtiring va rangli bo'rlarda rasm chizish usuli qanday atalishini bilib oling.

A	250 + 350	L	120 + 190
S	690 - 120	E	900 - 550
P	800 - 70	T	240 + 180

7. Hisoblang.

5 yuzl. 4 o'nl. 2 birl. + 3 yuzl. 9 o'nl. 8 birl.

8 yuzl. 4 o'nl. 3 birl. - 2 yuzl. 8 o'nl. 7 birl.

4 yuzl. 3 birl. + 2 yuzl. 9 o'nl.

8 yuzl. - 4 yuzl. 2 o'nl. 3 birl.

8. Aziza gullar aks etgan naturmort chizdi. U 7 ta lolaqizg'aldoq, ulardan 3 ta kam moychechak va 8 ta ko'p atirgul rasmini chizdi. Aziza hammasi bo'lib nechta gul rasmini chizgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Burchak. Burchak turlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Burchak. Burchak turlari, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

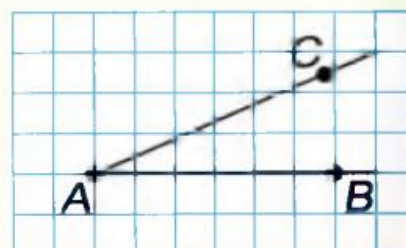
№	Bo'limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

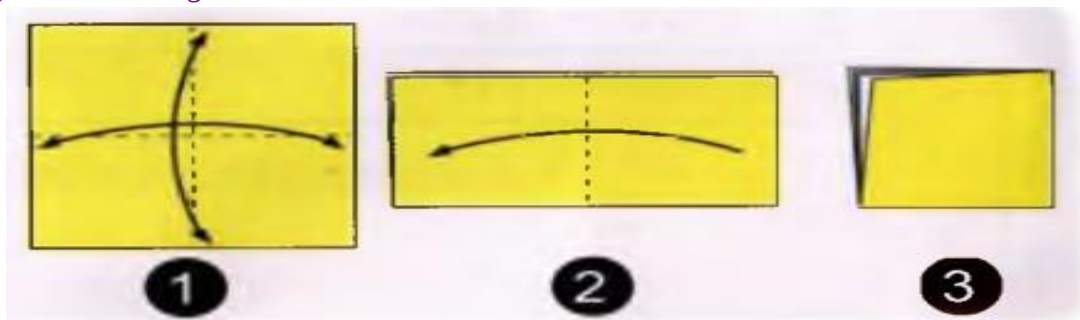
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

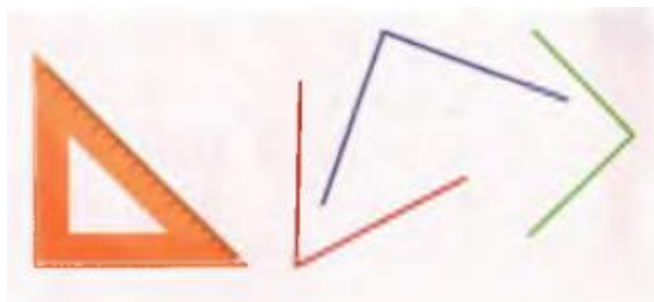
1. AB va AC kesmalar tekislikni nechta qismga bo'ladi?

2. Bir varaq qog'oz oling. Uni teng ikki buklang, keyin yana teng ikki buklang. Hosil bo'lgan burchak to'g'ri burchak deb ataladi.

3. To'g'ri burchakni topish uchun goniya (to'g'ri burchakli chizg'ich) dan foydalaniladi. Goniya yordamida berilgan burchaklardan qaysilari to'g'ri burchak ekanini aniqlang.

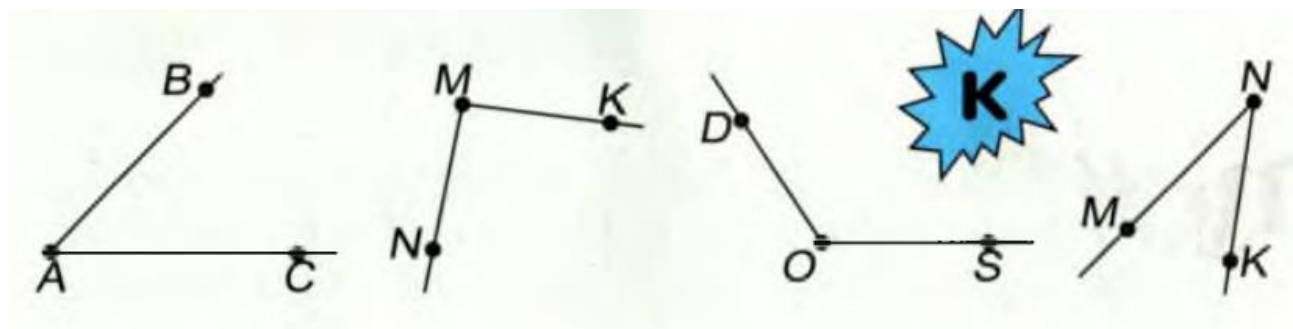
4. Ko'rgazmada 118 ta rasm namoyish etildi. Ulardan 48 tasi rangli qalamlar bilan bajarilgan, ulardan 14 ta kam rasm oddiy qalamda, qolganlari esa rangli bo'rlarda bajarilgan. Nechta eksponat rangli bo'rlarda chizilgan?

5. Matndan noma'lum kattalikni toping.

a) Malikada x ta rangli qalam bor edi. U qalamlardan 8 tasini yo'qotdi. Keyin yana 12 ta rangli qalam sotib oldi. Endi unda 26 ta qalam bo'ldi.

b) Ko'rgazmada x kishi bor edi. Bir soat ichida ko'rgazmaga 58 kishi keldi, 47 kishi esa qaytib ketdi. Bir soatdan keyin ko'rgazma zallarida 117 kishi bo'ldi.

6. Agar burchak to'g'ri burchakdan kengroq bo'lsa, u o'tmas burchak deb ataladi. Agar burchak to'g'ri burchakdan torroq bo'lsa, u o'tkir burchak deb ataladi. Quyidagi burchaklar orasidan o'tkir va o'tmas burchaklarni toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: To'g'ri to'rtburchak va kvadrat

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga To'g'ri to'rtburchak va kvadrat, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

N _o	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Plakatda qanday shakllarni ko'rish mumkin?

Paletka yordamida har bir ko'pburchak qanday burchaklarga ega ekanini aniqlang.

2. Daftaringizga to'g'ri to'rtburchak va kvadrat chizing.

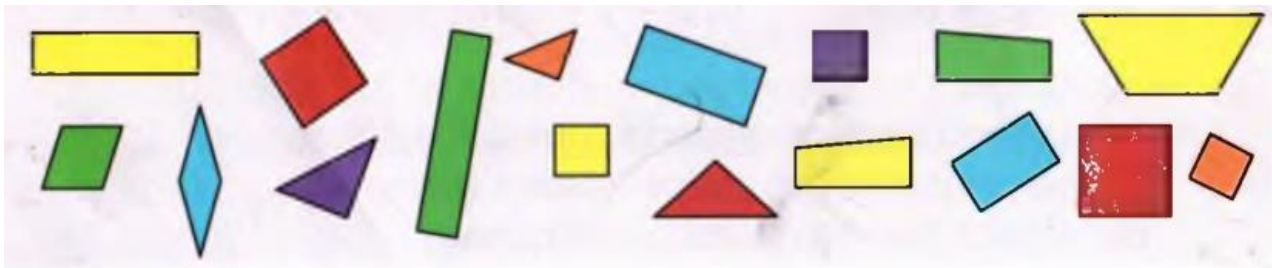
Ularning burchaklarini paletka yordamida o'lchang.

To'g'ri to'rtburchak va kvadratning burchaklari haqida qanday xulosa qila olasiz?

3. Rasmda nechta to'g'ri to'rtburchak bor?

Ulardan nechtasini kvadrat?

4. BCFKkvadrat yasang. Uning barcha tomonlarini yozing.

SC tomon uzunligini o'lchang. Qolgan tomonlar haqida nima deyish mumkin?

5. Devorga osilgan plakat uzunligi 65 cm va kengligi uzunligidan 20 cm qisqa bo'lgan to'g'ri to'rtburchak ko'rinishiga ega. Plakat joylashtirilgan ramkaning perimetrini toping.

6. Ifodalarni hisoblang. Ularga mos harflarni ifodalarning qiymatlariga teng nuqtalarga qo'ying. Plakat boshqacha yana qanday ataladi?

E	$(765 - 583) - 62$	R	$706 - 478 - 98$
O	$17 + (819 - 796)$	S	$655 - (456 + 139)$
P	$534 - (179 + 345)$	T	$218 + 237 - 375$

E

7. Sonlar xossalaridan foydalanib, qulay usul bilan hisoblang.

$$45 + 296 + 55 + 4 \quad 78 + 302 + 22 + 98$$

$$1 + 3 + 5 + 7 + 9$$

$$102 + 104 + 106 + 108$$

$$10 + 30 + 50 + 70 + 90$$

$$207 + 169 + 31 + 93$$

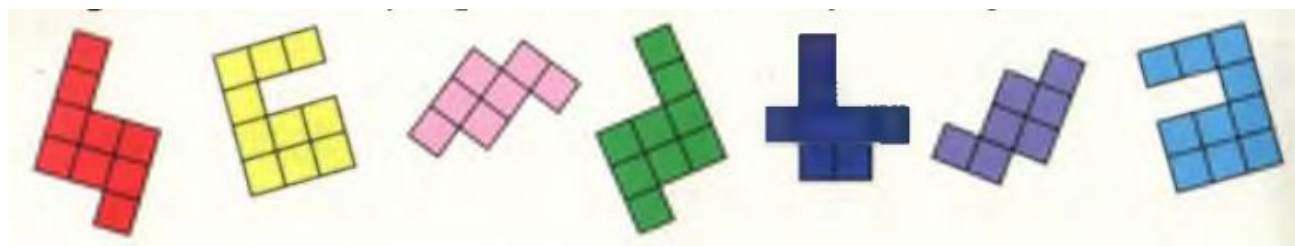
8. Matndan x ni toping:

x soniga 120 ni qo'shib, natijadan 540 ni ayirib, 170 va 250 sonlari yig'indisiga teng bo'lgan songa ega bo'ldik.

9. Tomoni 5 cm bo'lgan AMNK kvadrat chizing. Kvadratni hosil qilgan hamma kesmalarni yozing.

Uning perimetrini toping.

10. Teng shakllarni toping. Buni siz qanday bildingiz?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: To'g'ri to'rtburchak va kvadratning burchaklari xossalari.

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga To'g'ri to'rtburchak va kvadratning burchaklari xossalari, matematikaning shakllar va ularning xossalarini o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalarini aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

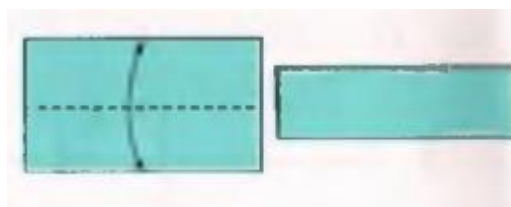
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Qog'oz varag'iga tomonlari 14 cm va 6 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak chizing. Uni qog'ozdan qirqib oling va teng ikkiga buklang. Burchaklari ustma-ust tushdimi?

Burchaklarning tengligi haqida qanday xulosa qilishingiz mumkin?

2. To'g'ri to'rtburchak yasang. Uning burchaklarini goniya yordamida tekshiring. Bu burchaklarning hammasi tengmi?

Rassom kitob uchun rangli supermuqova qilishi kerak. U qanday o'lchamdagi qog'oz tayyorlab qo'yishi kerak?

klapanning kengligidan
17 cm 5 mm katta

klapanning kengligidan
2 cm 3 mm kichik

5. Misollarni hisoblang, ularning qiymatlarini o'sish tartibida joylashtiring va kitobda matnning boshini yoki oxirini ajratib turuvchi naqsh qanday atalishini bilib oling

A $752 + 197$

Y $134 + 378$

I $871 - 479$

E $604 - 108$

V $913 - 868$

K $354 + 499$

N $970 - 565$

T $267 + 376$

6. Amallar tatibini ko'rsating va ifodalar qiymatini toping.

$780 - (350 - 198) + 217$ $658 - 497 + (331 + 109)$

Amallarning noma'lum komponentini topish qoidasini yodga oling. Tushirib qoldirilgan qiymatlarni shunday tanlangki, natijada tengliklar to'g'ri bo'lsin.

$43 \text{ dm } 8 \text{ cm} + \square = 8 \text{ m } 2 \text{ dm } 1 \text{ cm}$

$8 \text{ m } 73 \text{ cm} - \square = 2 \text{ m } 8 \text{ cm}$

7. Ertaklar kitobiga 23 ta katta bezak, katta bezaklardan 37 ta ko'p kichik bezak ishlangan. Bu kitobning rassomi hammasi bo'lib nechta bezak ishlagan?

8. Ifodalarning qiymatini toping.

$(643 - 256) + (843 - 458)$ $(900 - 736) + (128 + 99)$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: To'g'ri burchak yasash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga To'g'ri burchak yasash, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;
matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

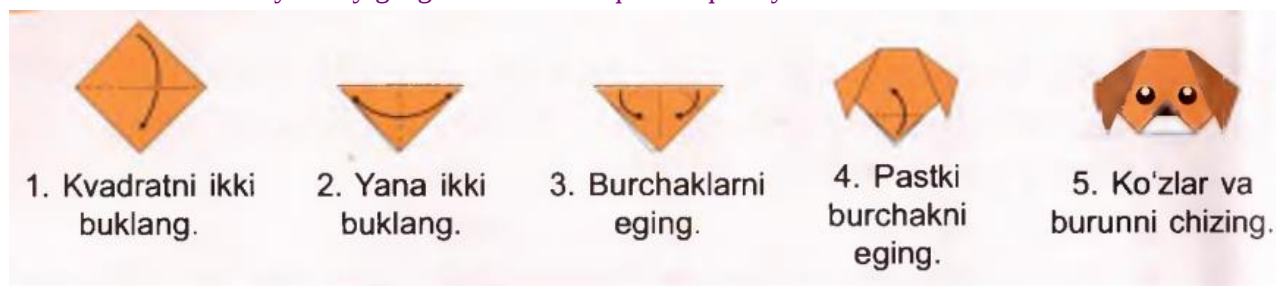
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

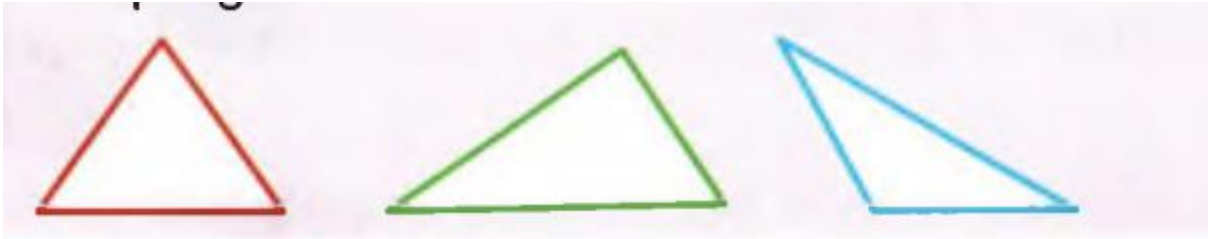
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Shaklni ko'rsatma bo'yicha yig'ing. Ikkinchi bosqichda qanday burchak hosil bo'ladi?

2. Agar uchburchakning burchaklaridan biri to'g'ri burchak bo'lsa, bunday uchburchak to'g'ri burchakli uchburchak deb ataladi. Ushbu uchburchaklardan qaysi biri to'g'ri burchakli ekanini aniqlang.

3. To'g'ri burchakli uchburchakning bir tomoni 6 cm, ikkinchi tomoni 8 cm. Bu uchburchakni daftaringizga chizing va uchinchi tomoni uzunligini o'lchang. Lining perimetrini toping.

4. Ifodalarni matematik tilda yozing va ularning qiymatlarini toping.

a) 519 va 134 sonlari yig'indisidan 379 sonini ayirish;

b) 980 va 156 sonlari ayirmasidan 265 sonini ayirish;

d) 634 va 287 sonlari yig'indisidan 563 sonini ayirish;

e) 920 sonidan 251 va 198 sonlari ayirmasini ayirish.

5. Matematika to'garagi mashg'ulotida bolalar 18 ta baqa <shaklini, 16 ta qarg'a va 11 ta oqqush shaklini yig'ishdi. Bolalar hammasi bo'lib nechta shakl yig'ishgan? Baqalardan nechta ko'p qushlar shakli yig'ilgan?

6. MKto'g'ri chiziq yasang. ABto'g'ri chiziqni shunday o'tkazingki, u bilan MKto'g'ri chiziq orasidagi burchak to'g'ri bo'lsin.

7. Jadval ma'lumotlaridan foydalanib, ifodalarning qiymatlarini hisoblang.

a	14	26	37	42
$a + 29$				

b	93	81	56	41
$b - 37$				

8. Davron bir son o'yladi, uni 245 taga orttirib kamaytirdi. Natijada 485 hosil bo'ldi.

9. Daftaringizga tomonlari 5 cm va 12 e bo'lgan to'g'ri burchakli uchburchak chiziq Uchinchi tomoni uzunligini o'lchang. Shu uchburchakning perimetrini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: To'g'ri to'rtburchak va kvadratning tomonlari xossalari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga To'g'ri to'rtburchak va kvadratning tomonlari xossalari, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asosanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Rasmda Samarqanddagi Ulug'bek madrasasi rejasi keltirilgan. Madrasa perimetri va ichki hovli perimetrini toping.

ABCD to'g'ri to'rtburchak yasang.

Lining qarama-qarshi

tomonlari uzunliklarini o'lchang.

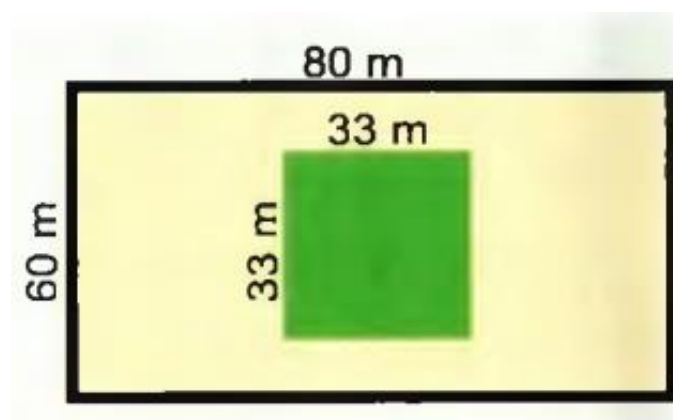
Tomonlari uzunliklari haqida

xulosa chiqaring.

To'g'ri to'rtburchakning va kvadratning qarama-qarshi tomonlari uzunliklari teng.

$$AB = CD, \quad BC = AD.$$

2. Tomonlari 12 va 6 katakdan iborat to'g'ri to'rtburchak yasang. Uning tomonlari uzunliklarini santimetrlarda ayting. To'g'ri to'rtburchakning perimetrini santimetrlarda toping.
3. Binoni ta'mirlash uchun devorlar maxsus qurilish to'ri bilan qoplandi. Agar bino devorining bo'yi 116 m, eni 60 m bo'lsa, necha metr to'r kerak bo'lgan?
4. Qulay usul bilan hisoblang.
 $(67 + 55) + 33$ $(76 + 98) - 78$ $163 - (63 + 12)$
 $96 - (19 + 56)$ $(28 + 56) + 44$ $(52 + 49) - 39$
 $(29 + 37) - 37$ $108 - (68 + 15)$ $123 - (23 + 68)$
5. Kichikroq o'lchov birligiga keltiring va hisoblang.
 $76\text{cm} + 3\text{ dm } 5\text{ cm} - 2\text{ dm } 7\text{ cm}$
 $60\text{ dm } 2\text{ cm} - 4\text{ m } 27\text{ cm} + 1\text{ m } 6\text{ cm}$
 $4\text{ dm } 3\text{ mm} - (3\text{ cm } 4\text{ mm} + 1\text{ dm } 28\text{ mm})$
 $70\text{ cm} - (3\text{ dm } 2\text{ cm } 8\text{ mm} + 6\text{ cm } 2\text{ mm})$
6. Uy qurish uchun birinchi kun 285 dona, ikkinchi kun esa birinchi kundagidan 165 dona ko'p g'isht olib keindi. Agar 3 kunda 950 dona g'isht keltirilgan bo'lsa, uchinchi kun nechta g'isht keltirildi?
6. Tomonlari 8 cm va 4 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak yasang. Tomoni to'g'ri to'rtburchakning kichik tomoniga teng bo'lgan kvadrat yasang. Kvadratning perimetri to'g'ri to'rtburchakning perimetridan qancha kichik?
7. Qulay usul bilan hisoblang.

$$\begin{aligned}(234 + 187) + 166 \\ (265 + 358) - 158 \\ 935 - (135 + 422)\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}178 + (345 + 222) \\ (482 + 199) - 382 \\ 653 - (553 + 98)\end{aligned}$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Katak qog'ozga shakl yasash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Katak qog'ozga shakl yasash, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

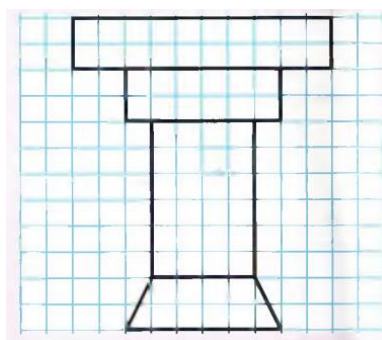
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Rassom haykal yaratish uchun dastlab qog'ozda uning xomaki nusxasini chizadi.

Bu xomaki nusxa qanday qismlardan tashkil topgan?

Unda nechta to'rtburchak bor?

Qaysi to'rtburchakning perimetri eng katta?

2. Haykaltarosh qiyshiq to'rga shakl chizdi. Uni daftaringizga ko'chirib chizing. Bu qanday shakl? Bu shaklning kichik tomonini 3 cm ga orttiring. Qanday shakl hosil bo'ldi?
3. Gipsli haykallar ko'pincha temir karkaslarga yopishtiriladi. Haykalning qo'llariga 3 m 2 dm 8 cm, tanasiga 2 m 3 dm, oyoqlariga 1 m 1 dm 6 cm sim ketdi. Haykal karkasiga hammasi bo'lib qancha sim ketgan?
4. Ixtiyoriy kvadrat yasang. Uning nechta simmetriya o'qi bor? Ularni chizing.
5. Jadval bo'yicha uchta tenglama tuzing va ulardan birini yeching.

	 Loydan yasalgan haykallar	 Gipsdan yasalgan haykallar	 Yog'ochdan yasalgan haykallar
Bor edi	$x + 245$	603	841
Sotildi	132	$y + 18$	$501 - z$
Qoldi	280	415	433

6. Suvenir do'konida 465 ta yog'och haykalcha sotilmoqda. 132 ta haykalcha yong'oqdan, 87 tasi qayrag'ochdan, qolganlari esa emandan yasalgan. Qaysi daraxtdan ko'p va qancha ko'p haykalcha yasalgan? Emandanmi yoki yong'oqdanmi?
7. $275 + 359 = 634$ ekanini bilgan holda quyidagilarni hisoblang:

$$275 + 358$$

$$276 + 359$$

$$276 + 358$$

$$634 - 359$$

$$634 - 358$$

$$634 - 357$$

$$634 - 275$$

$$634 - 265$$

$$624 - 275$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yuz tushunchasi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yuz tushunchasi, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

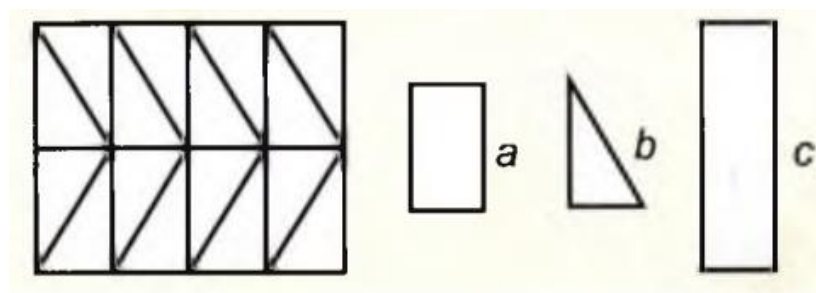
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

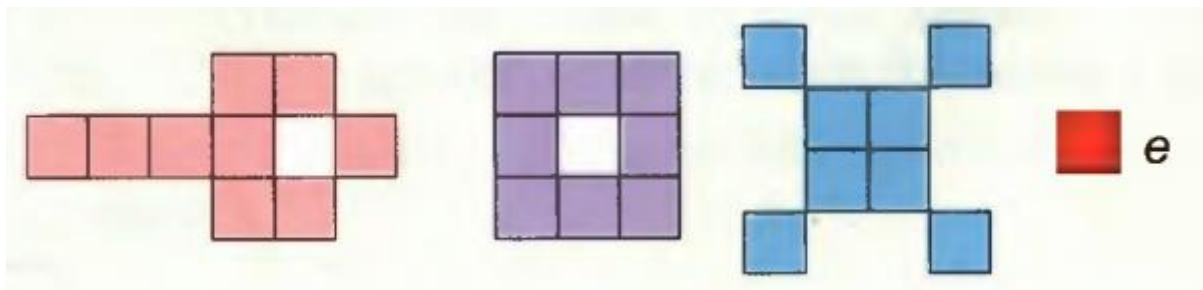
1. To'g'ri to'rtburchak shaklidagi devorga turli rangdagi plitkalar yopishtirildi.

Nechta turli rangdagi plitkalardan va jami nechta plitkadan foydalanilgan?

2. Shaklda necha a, b va c o'lchovlar borligini aniqlang

3. Ushbu shakllarning yuzlarini e o'lchov bilan o'lchang. Qaysi shaklning yuzi katta ekanini aniqlang.

4. Bo'yi 5 katak va eni 4 katak bo'lgan to'g'ri to'rtburchak yasang. Uning yuzi necha katakni o'z ichiga oladi?

5. Tenglamalarni yeching.

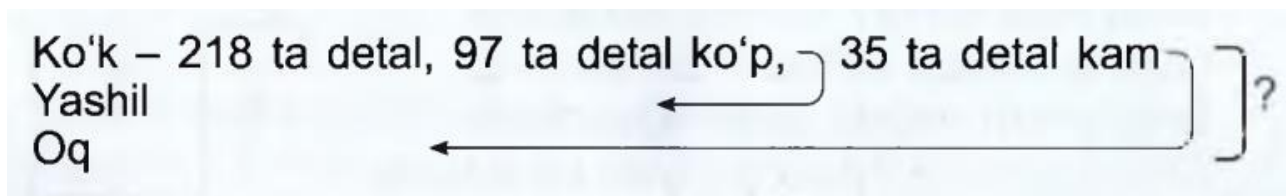
$$(x + 760) - 334 = 615 \quad (350 + f) - 213 = 521$$

6. Amallarning to'g'ri tartibini ko'rsating. Hisoblang va amallar natijalarini ularning hosil bo'lish tartibida qo'ying. Mozaika elementlari ko'proq nimalardan hosil qilinishini aniqlang.

$$540 + 376 - (560 + (834 - 659)).$$

SH 175 I 735 A 181 SH 916

7. Uncha katta bo'lmagan mozaikani yaratish uchun ustaga 218 ta ko'k detal kerak bo'ldi, bu yashil detallardan 97 ta ko'p va oq detallardan 35 ta kam. Ustaga hammasi bo'lib nechta detal kerak bo'lgan?

8. Daftaringizga tomonlari 10 cm va 4 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak va tomoni 6 cm bo'lgan kvadrat yasang. Ularning yuzlarini katakchalarda toping. Qaysi shaklning yuzi katta?

9. Mozaikali naqsh yaratish uchun bir devorga 236 ta plitka ishlatildi, bu ikkinchi devorga ishlatilganidan U 128 ta kam. Agar hammasi bo'lib 720 dona plitka 2° sotib olingan bo'lsa, nechta plitka qolgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Katak qog'ozdagi yuzni hisoblash

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Katak qog'ozdagi yuzni hisoblash, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarini o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

N _o	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

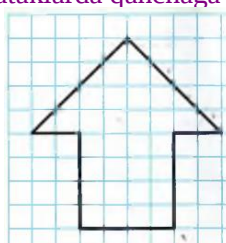
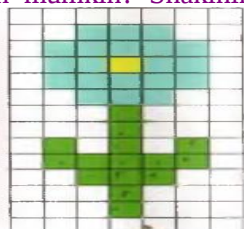
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Rassom devorga turli plitkalar bilan ushbu gulni terishni xohlaydi. Plitkaning o'lchami katak o'lchamiga teng. Unga har bir gul uchun nechta plitka kerak bo'ladi? Butun gulning yuzi kataklarda qanchaga teng? Har bir qismining yuzi-chi?

2. Rasmni daftaringizga kataklar bo'yicha ko'chirib chizing. Shakl ichiga tushgan butun kataklarni bo'yang. Nechta butun katak hosil bo'ldi? Yarimta kataklarni boshqa rangda bo'yang. Bu yarimta kataklardan nechta butun katak hosil qilish mumkin? Shaklning yuzi kataklarda qanchaga teng?

3. Faqat sonli ifodalarni yozing va ularning qiymatlarini hisoblang.
Hosil bo'lgan natijalarni kamayish tartibida joylashtiring va devor rasmi turlaridan birining nomini bilib oling.

A $108 + 107$

E $800 - 176$

I $y - 418$

K $727 - 439$

M $t + a - 52$

R $702 + 182$

S $282 + 251$

T $820 - x$

F $277 + 684$

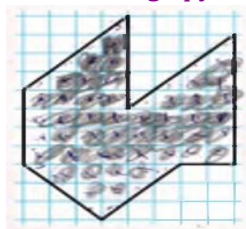
4. Ifoda tuzing va uning qiymatini toping.

a) Hajmli suratlar muzeyida Aziz 45 ta fotosurat oldi, bu Lola olgan suratlardan 28 ta kam. Bolalar hammasi bo'lib nechta fotosurat olishgan?

b) Agar Aziz 10 ta fotosuratni, Lola esa undan 15 ta ko'p fotosuratni tanlagan bo'lsa, ular buvilariga nechta suratni jo'natganlar?

5. Agar $x = 657$, $y = 298$, $t = 357$ bo'lsa, $(x + y) - t$ ifodaning qiymatini toping.

6. Shakni daftaringizga chizing. Butun kataklarni bir rangga, yarim kataklarni boshqa rangga bo'yang. Shaklda nechta butun kvadrat bor? Unda nechta yarim kvadrat bor? Shaklning umumiy yuzi nimaga teng?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Yuz o'lchov birliklari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Yuz o'lchov birliklari, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

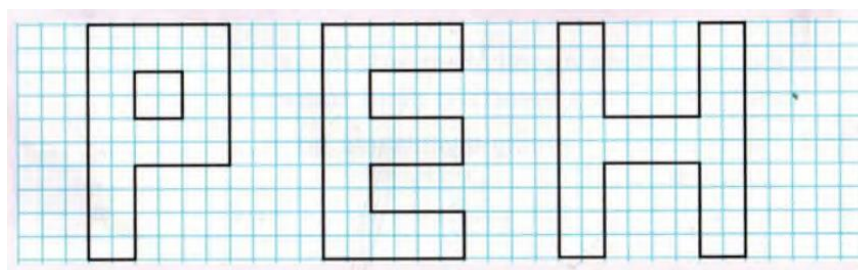
№	Bo'limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

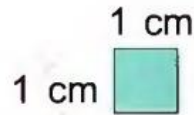
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Tomoni 1 dm bo'lgan kvadrat yasang. Uni tomoni 1 cm bo'lgan kvadratchalarga bo'ling. Nechta shunday kvadratcha hosil bo'ladi?
2. Harflarning yuzlarini kvadrat santimetrlarda o'lchang. Ularni daftaringizga yozing

Odatda, yuz o'lchov birligi sifatida tomonlari 1 cm, 1 dm, 1 m bo'lgan kvadratlardan foydalaniladi.
Kvadrat santimetr – tomoni 1 cm bo'lgan kvadrat.
1 cm² ko'rinishida belgilanadi.
Kvadrat detsimetr – tomoni 1 dm bo'lgan kvadrat.
1 dm² ko'rinishida belgilanadi.
Kvadrat metr – tomoni 1 m bo'lgan kvadrat.
1 m² ko'rinishida belgilanadi.

4. Amallarni bajaring.

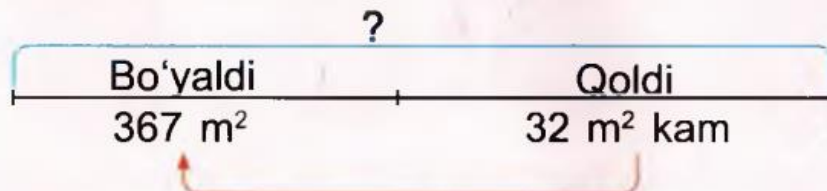
$$\begin{array}{l} 454 \text{ cm}^2 + 218 \text{ cm}^2 \\ 325 \text{ m}^2 + 168 \text{ m}^2 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 920 \text{ dm}^2 - 475 \text{ dm}^2 \\ 801 \text{ m}^2 - 672 \text{ m}^2 \end{array}$$

4. Dilnozada olmos bilan tikilgan rasm bor. U yelim bilan qoplangan maydonga zarlar yelimlashi kerak. Ishchi qismning yuzi 40 dm². Dilnoza 18 dm² ni zar bilan to'ldirib bo'ldi. U yana qancha yuzni to'ldirishi kerak? Dilnoza ishning yarmini bajarib bo'ldim, deb da'vo qilishi mumkinmi?

5. Applikasiya uchun uch bo'lak mato kesib olindi. Birinchi bo'lakning yuzi 136 cm², ikkinchi bo'lakning yuzi birinchi bo'laknikidan 29 cm² katta, uchinchi bo'lakning yuzi esa 17 cm² kichik. Kesib olingan mato bo'laklarining umumiy yuzi nimaga teng?

6. Masalani sxema bo'yicha yeching.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Masalalar yechish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Masalalar yechish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

N_o	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

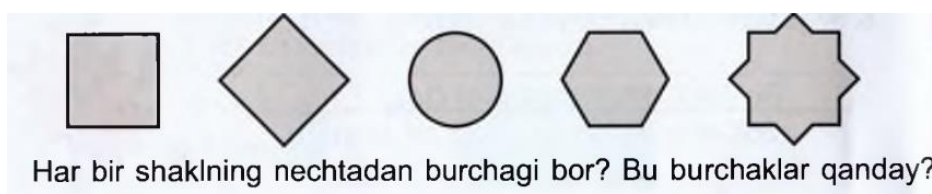
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

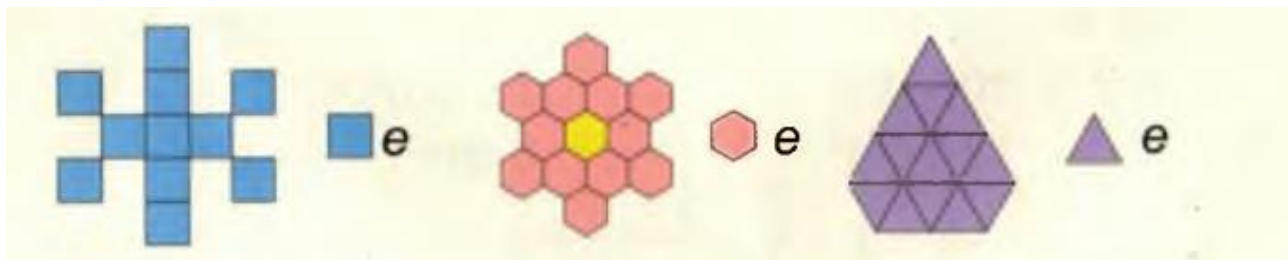
1. Ganch bo'yicha usta eni 6 m va balandligi 4 m bo'lgan devorni bezashi kerak. Bu devorning perimetri qanchaga teng? Rasm yordamida bu devorning yuzini kvadrat metrlarda toping.

1 m 1 m

2. Ganchkor ustalar o'simlik va geometrik naqshlar hamda ularning birlashmasidan foydalanadilar. Ganchkorlar qanday geometrik shakllardan foydalanishlarini ayting.

3. Shakllarning yuzlarini berilgan o'lchov bilan o'lchang

4. Hisoblang.

$$56 \text{ dm } 7 \text{ cm} + 1 \text{ m } 28 \text{ cm}$$

$$269 \text{ cm}^2 + 1 \text{ dm}^2$$

$$378 \text{ kg} + 233 \text{ kg}$$

$$3 \text{ m } 75 \text{ cm} - 187 \text{ cm}$$

$$9 \text{ m}^2 - 165 \text{ dm}^2$$

$$630 \text{ l} - 187 \text{ l}$$

5. Ganch o'yuvchilarning bir guruhida 42 o'ymakor, ikkinchisida esa 16 nafar kam o'ymakor bor. Agar zalni bezash uchun ikkala guruh taklif etilgan bo'lsa, jami necha nafar o'ymakor ishlagan?

6. Naqsh ustida ikkita usta bir necha kun ishladi. Qaysi usta uzoqroq ishlaganini aniqlang.

	Birinchi usta	Ikkinchi usta
Dushanba	9 h 30 min	9 h 50 min
Seshanba	11 h 20 min	10 h 40 min
Chorshanba	10 h 40 min	11 h 10 min
Jami		

7. Ifodalar tuzing va ularni qulay usul bilan hisoblang.

a) 87 va 19 sonlari yig'indisiga 13 ni qo'shish.

b) 92 soniga 59 va 8 sonlari yig'indisini qo'shish.

d) 165 sonidan 82 va 65 sonlari yig'indisini ayirish.

e) 38 va 47 sonlari yig'indisidan 17 sonini ayirish.

8. Amir o'ymakorlik bilan bezatilgan devorda 248 ta oltiburchakni sanadi, kvadratlar esa ulardan 119 ta kam. Agar Amir bu shakllardan tashqari 186 ta doirani ko'rgan bo'lsa, u hammasi bo'lib nechta ko'pburchakni sanay olgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 5-nazorat ishi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Masalalar yechish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1-bo'lim. Hisoblash

1. Misollarni yeching:

a) $78 + 19 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $95 - 47 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $63 + 28 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $100 - 36 = \underline{\hspace{2cm}}$

2-bo'lim. Sonlar va tartib

2. Sonlarni kichikdan kattaga joylashtiring:
27, 14, 33, 9 → ____, ____, ____, ____
3. To'g'ri javobni belgilang:
a) Qaysi son katta?
48 yoki 84? → ____
b) 89 dan 9 ni ayirsak nechchi bo'ladi? → ____

3-bo'lim. Vaqt va pul

4. Soatni belgilang (soat necha?):
Agar hozir **15:00** bo'lsa, 2 soat keyin — **___:00**
5. Do'korda:
 - o Gazeta = 12 so'm
 - o Shirinlik = 18 so'mSiz bir dona gazeta va bir dona shirinlik oldingiz.
Jami qancha so'm to'laysiz? → ____

4-bo'lim. Geometrik shakllar

6. Chiziqli shakllarni toping:
a) Kvadrat — ____
b) To'g'ri burchakli uchburchak — ____
c) Doira — ____
7. Kvadratning har bir tomoni 7 sm.
Perimetrini toping: ____ sm

5-bo'lim. Masalalar

8. Masalani yeching:
Maktabda 56 ta qalam bor edi. 24 tasi yo'qolib qoldi.
Nechta qalam qoldi? → ____
9. Masala:
Azizning 82 ta konfetlari bor edi. U 39 tasini do'konda sotdi.
Nechta konfet qoldi? → ____

6-bo'lim. Qo'shimcha topshiriqlar

10. $49 + \underline{\hspace{1cm}} = 100 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$
11. $100 - \underline{\hspace{1cm}} = 63 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ko'paytirish tushunchasi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Ko'paytirish tushunchasi, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

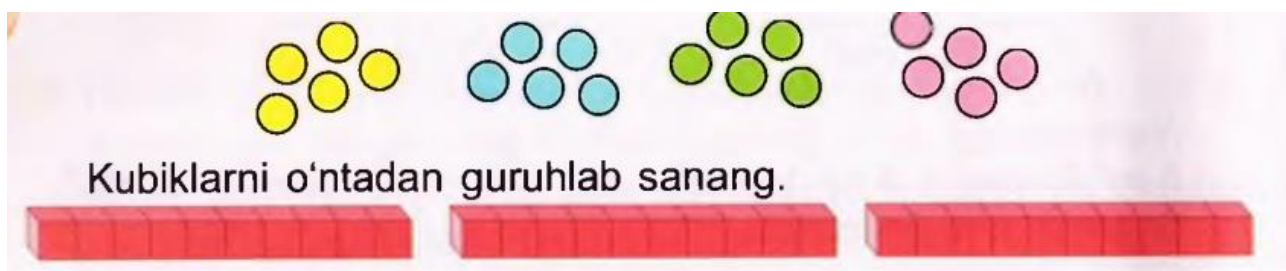
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Doiralarni beshtadan guruhlab sanang.

2. Masalani yechish uchun ifoda tuzing. Har bir sinfda 35 nafardan o'quvchi o'qiydi. To'rtta sinfda hammasi bo'lib necha nafar o'quvchi o'qiydi?

3. Ko'paytirish yordamida yozing va hisoblang.

$$2 + 2 + 2 + 2 + 2 \quad 7 + 7 + 7$$

$$3 + 3 + 3 + 3 \quad 20 + 20 + 20 + 20$$

5. Ko'paytmani yig'indi bilan almashtiring va hisoblang.

$$6 \cdot 2$$

$$8 \cdot 3$$

$$10 \cdot 5$$

$$5 \cdot 4$$

$$11 \cdot 3$$

$$100 \cdot 7$$

6. Taqqoslang, o'z javobingizni tushuntiring.

$$50 + 50 + 50 \quad \text{va} \quad 50 \cdot 3$$

$$30 + 30 + 30 \quad \text{va} \quad 40 \cdot 3$$

$$19 + 19 + 19 \quad \text{va} \quad 19 \cdot 4$$

$$25 + 25 + 25 + 25 \quad \text{va} \quad 25 \cdot 3$$

ikkita

7. Jadval bo'yicha maktabda hammasi bo'lib necha nafar o'qituvchi ishlayotganini aniqlang.

Fanlar	O'qituvchilar soni
Matematika va informatika	10 nafar
Ona tili va adabiyot	22 nafar ko'p
Tarix va tarbiya	18 nafar kam
Boshqa fanlar	qancha bo'lsa, shuncha

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: To'g'ri to'rtburchakning yuzi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga To'g'ri to'rtburchakning yuzi, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

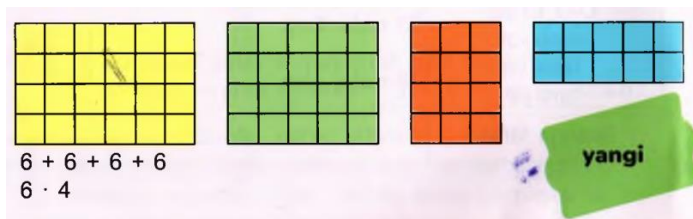
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Konkurslardan birini o'tkazish uchun maydon tomonlari 1 m dan bo'lgan kvadratlarga bo'lib chiqildi. Bu maydonning bo'yi va eni qanday? $5 + 5 + 5$ ifoda qanday kattalikni hisoblashda yordam beradi?

2. Ushbu to'g'ri to'rtburchaklarning yuzlarini hisoblash uchun ifodalar tuzing. Ularni qanday qisqa ifodalar bilan almashtirish mumkin?

3. Tomonlari 5 cm va 6 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak yasang. Uning yuzini hisoblang. Yuzlarni toping.

a) Lola bilan Malika qadimiy o'yinlar o'ynashdi. Ular bo'yi 5 cm va eni 2 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak chizishdi. Bu to'g'ri to'rtburchakning yuzi qanday?

b) "Xochchalar-nolchalar" o'yini uchun Munisa bilan Malika tomoni 3 cm bo'lgan kvadrat chizishdi. Bu kvadratning yuzi nimaga teng?

d) Ikkinchi sinflar musobaqasi uchun "15" o'yiniga kvadrat ramka tayyorlandi. Ramkaning tomonlari uzunligi 4 dm. Ramkaning yuzi nimaga teng?

4. Misollarni yeching va qatnashchilari barcha bilim sohalari bo'yicha beriladigan savollarga javob berishi kerak bo'lgan tanlovning qanday atalishini aniqlang.

A	$718 + (180 - 53)$	K	$(655 - 147) - 226$
O	$365 + (192 + 283)$	N	$918 - (800 - 68)$
I	$205 + 87 + 229$	R	$662 - (98 + 91)$
V	$805 - 375 + 193$	T	$(600 - 79) - (285 + 146)$

623	521	282	90	840	473	521	186	845
-----	-----	-----	----	-----	-----	-----	-----	-----

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ko'paytirish komponentlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Ko'paytirish komponentlari, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ifodani ko'paytirish yordamida yozing va uning qiymatini toping. Sinf o'quvchilariga uch nafar nafaqaxo'rni ziyorat qilib kelish topshirildi. Har bir nafaqaxo'ring uyiga 4 kishidan iborat guruh tashrif buyurdi. Hammasi bo'lib necha kishi nafaqaxo'rlarni ziyorat qildi.

2. Ko'paytirish yordamida yozing.

a) 6 soni 8 marta olindi.

b) 12 soni 3 marta olindi.

d) 20 soni m marta olindi.

e) n soni 5 marta olindi.

3. Ko'paytirish bilan almashtiring.

a) $\underbrace{5 + 5 + 5 + \dots + 5}_{20 \text{ marta}}$

b) $\underbrace{7 + 7 + 7 + \dots + 7}_{45 \text{ marta}}$

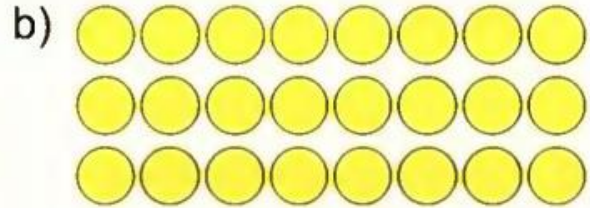
d) $\underbrace{b + b + b + \dots + b}_{62 \text{ marta}}$

e) $\underbrace{c + c + c + \dots + c}_{n \text{ marta}}$

5. Stendda tanlov g'oliblari fotosurati joylashtirilgan. Agar 4 qatorning har birida 10 tadan fotosurat joylashgan bo'lsa, stendga nechta fotosurat joylashtirilgan?

6. A'lochilar slyotiga 2-sinflardan 215 o'quvchi taklif etilgan. Bu 1-sinflardan taklif etilgan o'quvchilardan 27 o'quvchi kam, 3-sinflardan taklif etilgan o'quvchilardan 52 o'quvchi ko'p. Barcha uch sinfdan jami qancha a'lochi o'quvchi taklif etilgan?

7. Rasmlarga doir ko'paytmalar yozing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ko'paytirishning o'rin almashtirish xossasi

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Ko'paytirishning o'rin almashtirish xossasi, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarning ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;
matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.
sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

N _o	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

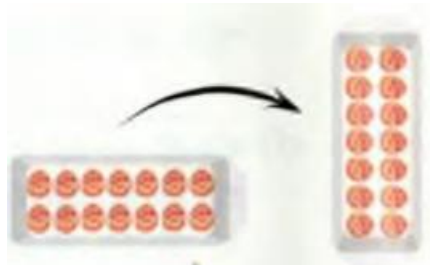
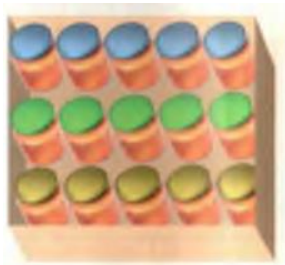
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Aziz bilan Amir qog'oz qutidagi bankalarni sanashdi. Amir o'z tomonidan 5 ta bankadan 3 qator bankani sanadi. Amir o'z tomonidan 3 ta bankadan 5 qator bankani sanadi. Har biri qanday ifoda yozadi? Ulardan qaysi biri ko'proq banka sanagan?

2. Oshxonada patnida kulchalar qator qilib terib qo'yilgan. Har bir qatorda 7 tadan 2 qator kulcha bor. Agar novvoy patnisni burib qo'ysa, nima o'zgaradi? Nima o'zgarmaydi?

3. Ifoda tuzing va hisoblang.

a) Qog'oz qutida 2 litr sharbat bor. Xaridor 12 quti sharbat sotib oldi. Jami necha litr sharbat sotib olingan?

b) Xaltada 3 kg un bor. 20 xalta unning massasi nimaga teng?

d) Bitta daftar 3 ming so'm turadi. Shunday 100 ta daftar qancha turadi?

5. Tenglamalarni yeching.

$$(x - 237) + 215 = 476 \quad (y + 198) - 236 = 400$$

$$(600 - z) - 148 = 243 \quad 900 - (f + 432) = 207$$

6. Ishlab chiqarilgan vaqti - mahsulot ishlab chiqarilgan va qadoqlangan kun. Yaroqlilik muddati - bu mahsulotdan foydalanish mumkin bo'lgan kunlar soni. Xaridorga mahsulot qaysi sanadan boshlab foydalanishga yaroqsiz bo'lib qolishini tushunib yetishiga yordam bering.

Ishlab
chiqarilgan
vaqti: 6 fevral
Yaroqlilik
muddati:
7 kun

Ishlab
chiqarilgan
vaqti: 17 dekabr
Yaroqlilik
muddati:
6 oy

Ishlab
chiqarilgan
vaqti: 27 yanvar
Yaroqlilik
muddati:
15 kun

7. Ifodalarni yozing va hisoblang.

a) Mashina 1 minutda 30 quti sharbat qadoqlaydi.

U 5 minutda necha quti sharbat qadoqlaydi?

b) Oshxonaga 40 ta uch litrli sharbatli banka keltirildi.

Oshxonaga hammasi bo'lib necha litr sharbat keltirilgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ko‘p xonali sonlarni 1 ga ko‘paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta‘limiy maqsad- o‘quvchilarga Ko‘p xonali sonlarni 1 ga ko‘paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o‘rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o‘rgatish hamda yangi matematik amal - ko‘paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san‘at bilan qanday bog‘langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo‘llanilishi haqida tushuncha berish, o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O‘zini o‘zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o‘qituvchi bilan birgalikda o‘quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o‘quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo‘l qo‘yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o‘qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko‘rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko‘nikmalarni qo‘llay olish; o‘qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo‘lish hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo‘lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o‘rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e‘lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Diyorada turli mamlakatlar fotosuratlar tushirilgan kartochkalar bor. To‘plamda har birida bitta mamlakatning fotosuratlar bo‘lgan 7 ta kartochka bor. Bu to‘plamda hammasi bo‘lib nechta mamlakat bor?

2. Bu to‘g‘ri to‘rburchakni daftaringizda yasang va uni tomoni 1 cm bo‘lgan kvadratlarga bo‘ling. To‘g‘ri to‘rburchakning yuzi nimaga te

6. Sinf soatida ayrim o'quvchilarga to'qqizta turli davlat haqida ma'ruza tayyorlash topshirig'i berildi. Har bir ma'ruzachi bir davlat haqida gapiradi. Hammasi bo'lib necha kishi ma'ruza o'qiydi?

7. Harflar o'miga mos qiymatlarni qo'yib, qolgan ifodalarni qulay usul bilan hisoblang. Oxirgi ifodadan hozirgi kunda dunyoda nechta davlat mavjud ekanini bilish mumkin.

$$A = 47 + 29 + 53 + 30$$

$$D = B - (190 + 127)$$

$$F = (E + 364) - 144$$

$$B = 265 + A + 41 + 35 + 27$$

$$E = 756 - (256 + D)$$

$$G = (530 + 174) - F$$

8. 27-yanvarda o'qituvchi bir haftadan keyin sinfda "Davlatlar" mavzusida ochiq dars bo'lishini e'lon qildi. Ochiq dars qaysi sanaga belgilangan.

9. Viktorinada Akbar 18 ta davlatni topdi, bu Doniyor topganidan 13 ta ko'p va Ibrohim topganidan esa 4 ta kam. Har bir bola nechta davlatni topgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bir xonali sonlarni 1 ga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bir xonali sonlarni 1 ga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;
matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ifodalarni yozing va hisoblang.

a) Diyor do'stlari uchun bir qutidan sharbat sotib oldi. Agar Diyorning 7 nafar do'sti bo'lsa, u necha quti sharbat sotib olgan?

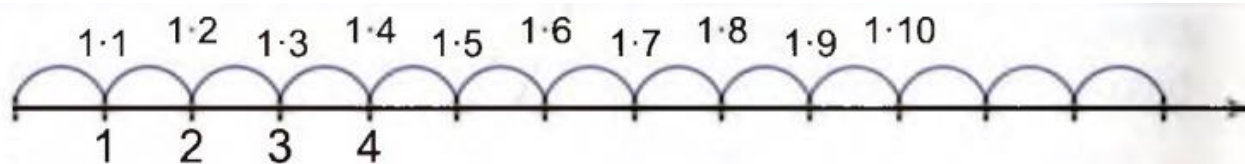
b) Malika dugonalari uchun 2 tadan konfet tayyorlab qo'ydi.

U 5 nafar dugonasi uchun nechta konfet olgan?

d) Konsertda 3 qo'shiqchining har biri 5 tadan qo'shiq kuyladi. Konsertda jami nechta qo'shiq kuylangan?

e) Ikki do'stdan har biri 4 bo'lakdan bo'r keltirdi. Ular jami qancha bo'r keltirgan?

3. Sonli nurdan foydalanib, qolgan ko'paytmalarni toping.

Hisoblang va taqqoslang.

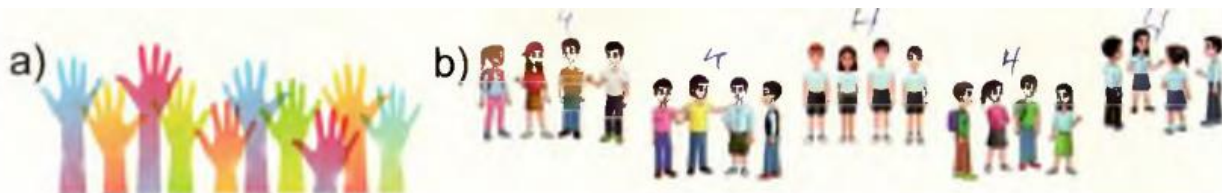
$$\begin{array}{cc} 4 \cdot 1 & \boxed{\text{diagonal line}} \\ 2 \cdot 8 & \boxed{\text{diagonal line}} \end{array} \begin{array}{c} 4 \cdot 2 \\ 3 \cdot 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{cc} 7 \cdot 1 & \boxed{} \\ 4 \cdot 4 & \boxed{} \end{array} \begin{array}{c} 1 \cdot 7 \\ 3 \cdot 3 \end{array}$$

$$\begin{array}{cc} 3 \cdot 5 & \boxed{} \\ 1 \cdot 1 & \boxed{} \end{array} \begin{array}{c} 4 \cdot 5 \\ 0 \cdot 1 \end{array}$$

5. Hayvonot bog'iga 155 nafar o'quvchi ekskursiyaga bordi. Ulardan 89 nafar kam o'quvchi esa Botanika bog'iga ekskursiyaga bordi. Jami necha nafar o'quvchi ekskursiyaga borgan?

6. Rasmlar bo'yicha savol va ifodalar tuzing.

7. Yozgi "Do'stlik" oromgohida 445 nafar o'quvchi dam oldi. Bu "Semurg" oromgohida dam olgan o'quvchilardan 189 nafar ko'p. Bu ikki oromgohda jami necha nafar o'quvchi dam olgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: 11. Yozgi "Do'stlik" oromgohida 445 nafar o'quvchi dam oldi. Bu "Semurg" oromgohida dam olgan o'quvchilardan 189 nafar ko'p. Bu ikki oromgohda jami necha nafar o'quvchi dam olgan?

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 2 soniga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 2 soniga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

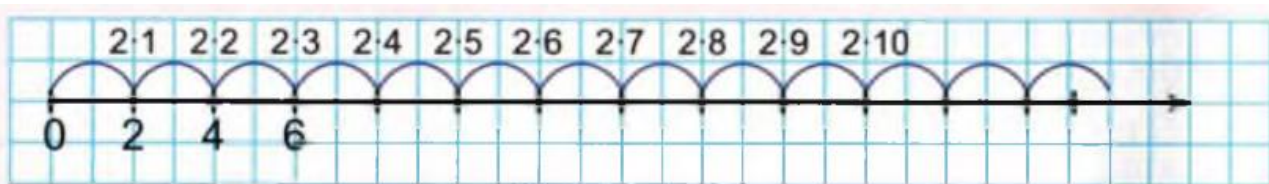
II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Yo'lakda bolalar huquqlari haqidagi plakat osig'liq turibdi. Unda bolalarga tegishli nechta huquq ko'rsatilgan? Buni turli usullar bilan hisoblang.

2. Sonli nur yordamida ko'paytmani toping.

2 ga ko'paytirish jadvali

a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$a \cdot 2$	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20

3. Taqqoslang.

$5 \cdot 2 \square 2 \cdot 9$

$2 \cdot 8 \square 2 \cdot 4$

$7 \cdot 2 \square 6 \cdot 2$

4. Bo'sh katakchalarni to'ldiring.

$2 \cdot \square = 8$

$\square \cdot 2 = 14$

$2 \cdot \square = 10$

$\square \cdot 2 = 20$

$2 \cdot \square = 6$

$\square \cdot 2 = 12$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 2 sonini ko'paytirish va 2 ga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 2 sonini ko'paytirish va 2 ga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ko'paytirishning o'rin almashtirish qonuniga rioya qilib, masalalarni yeching.

a) Har kuni sinfda ikki o'quvchi navbatchilik qiladi. Ular doskani artadilar, sinfni darsga tayyorlaydilar, o'qituvchiga yordamlashadilar. Agar o'qituvchi 15 juft navbatchi tashkil etgan bo'lsa, sinfda necha nafar o'quvchi bor?

b) Maktabning har bir sinfida maktab o'quvchilarining huquq va majburiyatlari yozilgan 2 ta plakat osib qo'yilgan. Agar maktabda 42 ta sinf xonasi bo'lsa, hammasi bo'lib nechta plakat tayyorlangan?

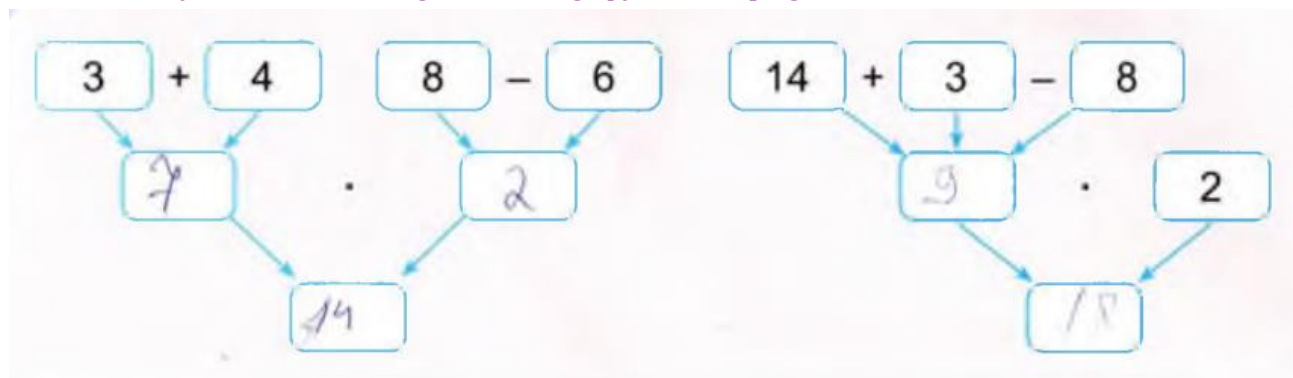
2. To'g'ri to'rtburchakning bo'yi 10 cm, eni esa 6 cm.

$10 + 10 + 6 + 6$ ifoda nimani anglatadi? Bu ifodada ko'p sonli qo'shishni ko'paytirish bilan

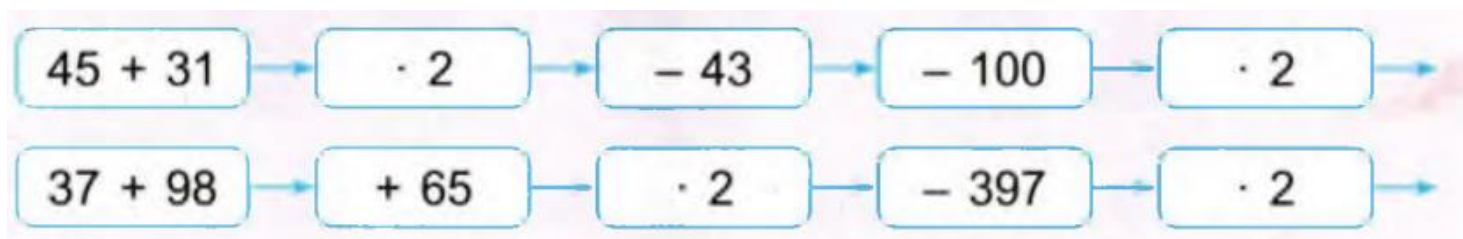
almashtiring. Qanday ifoda hosil bo'ldi?

3. Daftaringizga tomonlari 4 cm va 3 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak chizing. Lining perimetri va yuzini toping.

5. Sxema bo'yicha ifodalar tuzing va ularning qiymatini toping.

6. Bolalar hududni yig'ishtirishda 135 ta shisha qopqog'l yig'ib olishdi. Bu yig'ib olingan qog'oz qutilardan 45 ta ko'p. Bolalar jami qancha shisha qopqog'i va qog'oz qutilar yig'ib olishgan?

7. Daftaringizga tomonlari 6 cm va 2 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak chizing. Uning perimetri va yuzini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni bo'lish. Bo'lish komponentlari

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni bo'lish. Bo'lish komponentlari, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asosanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

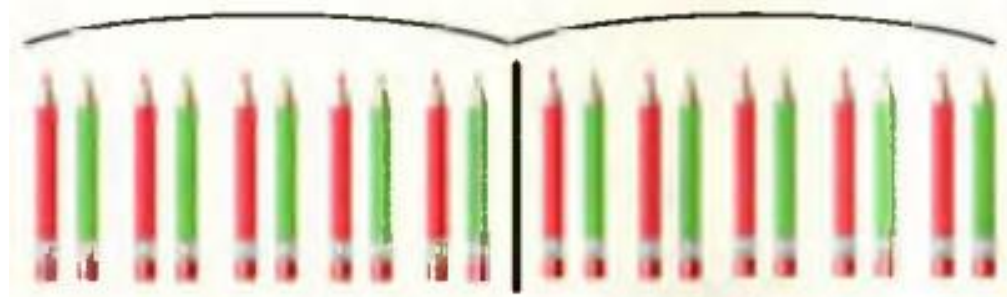
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ruxsora bilan Malika 20 ta qalamni ikki kishiga baravardan qilib bo'lishdi. Har qaysi qiz nechtdan qalam oldi?

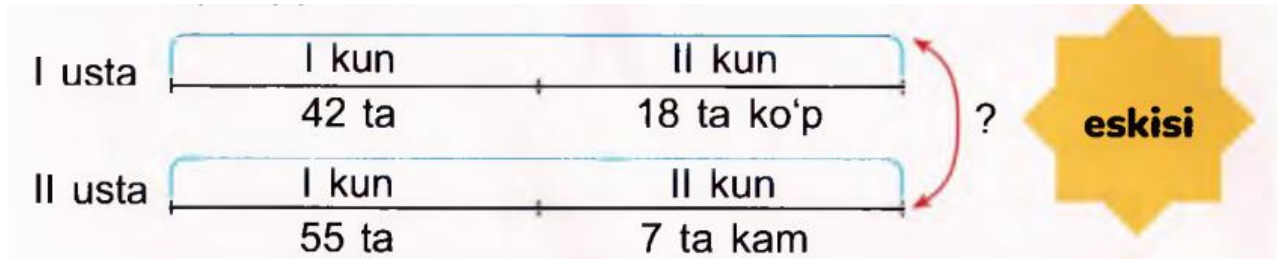

2. a) Ona 15 ming so'm pulni uchta qiziga baravardan bo'lib berdi. Har bir qizga qanchadan pul tegdi?

b) Masalani shunday almashtiringki, uning javobi $5 - 3 = 15$ ifoda bo'lsin.

4. Birinchi usta birinchi kun 42 ta detal, ikkinchi kun 18 ta ko'p detal yasadi. Ikkinchi usta birinchi kun 55 ta, ikkinchi kun esa 7 ta kam detal yasadi. Agar ular bir xil detal yasagan bo'lsalar, kim ko'proq pul olishi kerak?

5. Taqqoslang.

$$\begin{array}{lll} 18 : 2 \square 16 : 2 & 2 \cdot 6 \square 2 \cdot 4 & 22 : 2 \square 20 : 2 \\ 20 : 2 \square 10 : 2 & 7 \cdot 2 \square 3 \cdot 4 & 18 : 2 \square 6 \cdot 2 \end{array}$$

6. Noma'lumlarning shunday qiymatlarini tanlangki, natijada tengliklar to'g'ri bo'lsin.

$$x \cdot 3 = 18$$

$$4 \cdot y = 8$$

$$z \cdot 5 = 20$$

$$m + m + m = 9$$

$$n + n = 12$$

$$t + t + t = 30$$

7. Bo'ling.

a) 16 ta konfetni 4 dugonaga;

b) 15 ta jetonni 5 qismga;

d) 10 kishini 2 jamoaga;

e) 24 ta kartochkani 4 kishiga

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 2 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 2 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

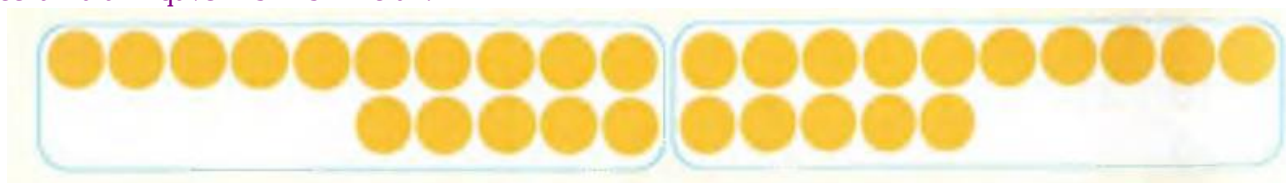
№	Bo'limlar	Vaqli
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Chet tili darslarida sinf 2 ta teng guruhga bo'linadi. Agar sinfda 30 nafar o'quvchi bo'lsa, guruhda necha nafar o'quvchi bo'lishi kerak?

2. Har bir masalaga ifoda tanlang.

a) 2 ta qutining har biriga 10 tadan qalam solindi.

Qutilarga hammasi bo'lib nechta qalam solindi?

b) 20 ta qalam 2 ta qutiga teng bo'lib joylandi.

20 : 10

20 : 2

10 · 2

Har bir qutiga nechta qalam joylangan?

d) 20 ta qalam 10 tadan qilib guruhlarga bo'lindi.

Nechta guruh hosil bo'ldi?

3. To'g'ri yechilgan misollarni toping. Mos harflardan so'z tuzing.

Bu so'z nimani anglatadi?

A $18 : 2 = 6$ O $20 : 10 = 2$ M $8 : 2 = 2$

T $14 : 7 = 2$ N $16 : 2 = 9$ V $12 : 6 = 2$

4. Hisoblang.

$2 \text{ h } 30 \text{ min} + 3 \text{ h } 50 \text{ min } 8 \text{ h } 10 \text{ min} - 2 \text{ h } 20 \text{ min } 6 \text{ h } 55 \text{ min} + 1 \text{ h } 35 \text{ min } 8 \text{ h } 10 \text{ min} - 3 \text{ h } 45 \text{ min}$

5. Darslar 8:00 da boshlanadi. Har bir dars 45 minut davom etadi, darslar oralig'ida 10 minut tanaffus bo'ladi. Agar bugun Iskandarning 4 soat darsi bo'lsa, uning darslari nechada tugaydi?

6. Rasmlardan foydalanib, savollarga javob bering.

a) Iskandar mashg'ulotdan soat nechada qaytgan?

b) Soatda Farzona dars tayyorlashga o'tirishi kerak bo'lgan vaqt ko'rsatilgan. Agar Farzona dars tayyorlashga 1 h 30 min sarflasa, u soat nechada bo'sh bo'ladi?

7. Ifodalar tuzing va ularning qiymatlarini hisoblang.

a) Anora 18 ta kitobni kitob javoni tokchalariga shunday joyladiki, bunda har bir tokchadan 9 tadan kitob o'rin oldi. Kitoblar nechta tokchani egallagan?

b) Kutubxonada 8 o'quvchining har biriga 2 tadan yangi darslik berildi. Bu o'quvchilarga hammasi bo'lib nechta darslik berilgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 2 ga bolish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga **Sonni 2 ga bolish**, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Maftuna dugonalariga kitob uchun 12 ta qistirgich sovg'a qildi. To'rtta dugonasidan har biri nechta qistirgich olgan? Agar Maftunaning dugonalari 6 nafar bo'lsa, ularning har biri ko'p qistirgich olgan bo'larmidi yoki kam qistirgich olgan bo'lardimi?

3. Matn bo'yicha ifodalar tuzing va ularning qiymatlarini toping:

a) 8 va 2 sonlari bo'linmasini 25 taga orttirish;

b) 12 va 4 sonlari bo'linmasini 48 taga orttirish;

d) 81 sonidan 9 va 2 sonlari ko'paytmasini ayirish;

e) 2 va 7 sonlari ko'paytmasini 69 taga orttirish.

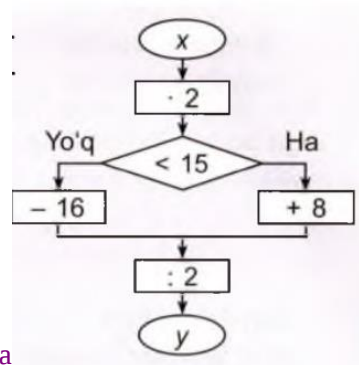
4. Farangiz minutiga 76 ta so'z, Akbar esa 16 ta kam so'z o'qiydi.

Azim Akbardan minutiga 13 ta ko'p so'z o'qiydi. Jadvaldan foydalanib, har bir o'quvchini baholang.

"5" ga	"4" ga	"3" ga	"2" ga
70 tadan ortiq so'z	55 tadan 70 tagacha so'z	40 tadan 54 tagacha so'z	40 tadan kam so'z

5. Algoritm bo'yicha hisoblashni bajaring.
Jadvalni daftaringizga ko'chirib yozing.

x	2	3	6	10
y				

6. Kitob 78 sahifadan iborat. Azim birinchi haftada 60 sahifa o'qidi. Qolgan kunlari u 2 sahifadan o'qidi. Azim kitobni necha kunda o'qib tugatdi?

T N t 7 -Misollarni yeching va yashiringan iborani o'qing. Uni tushuntiring.

a) Ikki xonali sonlarni o'sish tartibida joylashtiring.

B 18 + 81

O 76 + 15

E 17 + 86

K 127 – 92

T 98 – 25

I 104 – 58

b) Uch xonali sonlarni kamayish tartibida joylashtiring.

A 108 – 9

E 153 + 784

N 992 – 187

K 873 – 790

Y 551 – 397

S 491 + 501

d) 2 soni bo'luvchi bo'lgan ifodalardagi harflarni ifodalarning qiymatlari kamayishi tartibida yozing.

A 18 : 9

T 6 : 2

O 20 : 10

D 16 : 2

S 8 : 2

O' 10 : 2

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Juft va toq sonlar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Juft va toq sonlar, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Mayda motorika shved devoriga tirmashib chiqishda ham yordam beradi. Tayoqchalarni pastdan yuqoriga qarab sanang. Qizil rangli tayoqchani nimeri qanday? Ko'k rangdagi tayoqchalarning-chi? Qizil va ko'k rangdagi tayoqchalarning nimerlarini qanday umumiy so'zlar bilan atash mumkin?

2. Jismoniy tarbiya darsida bolalar nimer bo'yicha sanashdi. Barcha toq nimerli bolalar bir qadam oldinga chiqishdi. Qaysi nimerli bolalar oldinda bo'lib qolishdi? Nimeri 8 bo'lgan bola oldinda bo'lib qolishi mumkinmi?

4. Munisa onasiga kir yoyadigan dorga kiyimlarni osishda yordam berdi. Munisa har bir buyumni ikkita qisqich bilan qistirdi. Agar Munisada 24 ta qisqich bo'lsa, u nechta buyumni dorga osa oladi?
5. Ifoda tuzing. Ularni o'zgaruvchilarning berilgan qiymatlarida hisoblang.
- a) Uzunligi 12 m bolgan arqon d ta teng qismga bo'lindi. Har bir qismning uzunligi nimaga teng? ($d = 2, 3, 4$)
- b) Olmalar 2 vazaga teng bo'lib q o'y N d i. Agar vazaga nta olma sig'sa, hammasi bo'lib nechta olma bo'lgan? ($n = 7, 8, 9$)
- d) k ta shnur juftlab yotqizildi. Necha juftlik hosil bo'ldi? ($k = 8; 10; 12$)

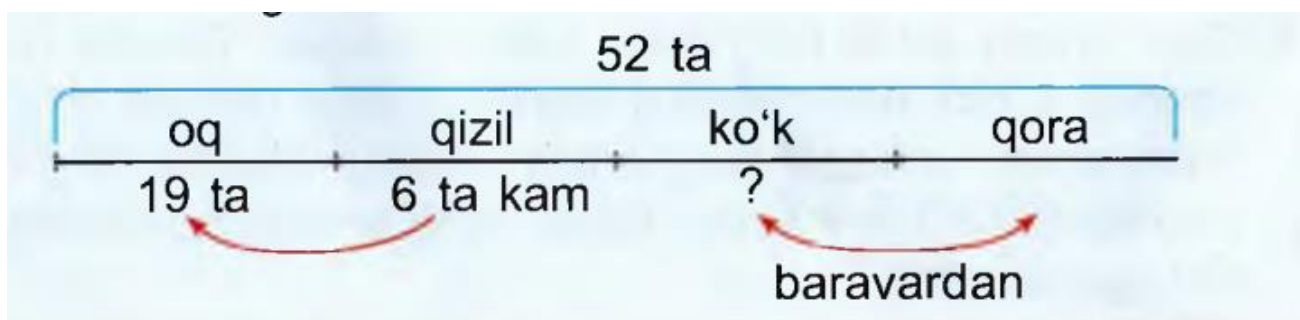
6. Taqqoslang.

$$\begin{array}{lll} 16 : d \square & 18 : d & a : 10 \square \quad a : 6 \\ b : 2 \square & b : 5 & 80 : x \square \quad 8 : x \\ 40 : c \square & 20 : c & y : 6 \square \quad y : 3 \end{array}$$

7. Yulduzchalarni shunday raqamlar bilan almashtiringki, natijada misollar to'g'ri bo'lsin.

$$\begin{array}{r} + \begin{array}{*}{3}{7} \\ \begin{array}{*}{4}{*}{7} \end{array} \\ \hline \begin{array}{*}{6}{7}{*} \end{array} \end{array} \quad \begin{array}{r} - \begin{array}{*}{8}{8}{*} \\ \begin{array}{*}{5}{*}{3} \end{array} \\ \hline \begin{array}{*}{*}{9}{*} \end{array} \end{array} \quad \begin{array}{r} + \begin{array}{*}{5}{6}{*} \\ \begin{array}{*}{2}{*}{*} \end{array} \\ \hline \begin{array}{*}{*}{2}{1} \end{array} \end{array} \quad \begin{array}{r} - \begin{array}{*}{6}{2}{*} \\ \begin{array}{*}{*}{*}{3} \end{array} \\ \hline \begin{array}{*}{2}{1}{7} \end{array} \end{array} \quad \begin{array}{r} - \begin{array}{*}{4}{0}{0} \\ \begin{array}{*}{*}{*}{7} \end{array} \\ \hline \begin{array}{*}{1}{7}{*} \end{array} \end{array}$$

8. Barcha juft sonlarni ko'chirib yozing va ularni 2 ga bo'ling.
11, 19, 21, 20, 5, 4, 8, 8, 15, 16.
9. Qutida oq, qizil, qora va ko'k rangli 52 ta tugmacha bor. Oq tugmachalar 19 ta, qizillari oqlaridan 6 ta kam. Ko'k tugmachalar qora tugmachalar qancha bo'lsa, shuncha. Qutida nechta ko'k tugmacha bor?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 3 sonini ko'paytirish va 3 ga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 3 sonini ko'paytirish va 3 ga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asosanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

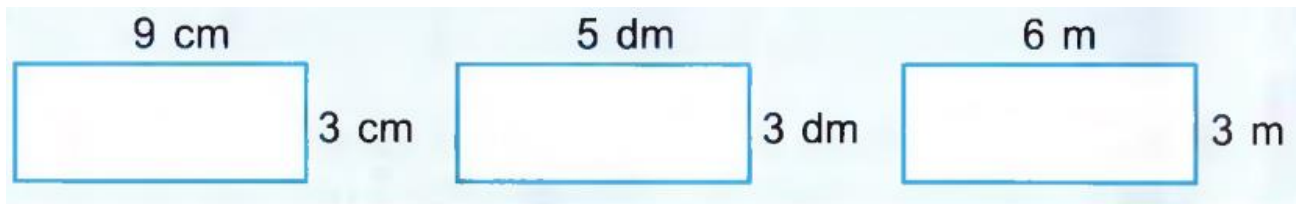
1. Ikkinchi sinfdagi volontyorlar yetim bolalarga yordam berishga qaror qilishdi va 3 tadan yaxshi o'yinchoq olib kelishdi. Har bir o'quvchining kelishi bilan o'yinchoqlar nechtaga ortadi?

O'quvchilar soni	1	2	3	4	5
O'yinchoqlar soni	3	6			

3 ga ko'paytirish jadvali

a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
a · 3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30

2. To'g'ri to'rtburchaklarning perimetrlari va yuzlarini toping.

3. Noma'lumlarning shunday qiymatlarini tanlangki, natijada tengliklar to'g'ri bo'lsin.

$$x \cdot 3 = 24$$

$$3 \cdot y = 30$$

$$18 : t = 6$$

$$15 : m = 5$$

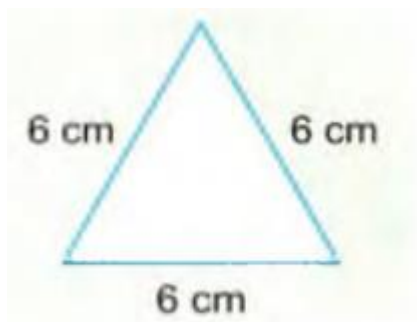
$$n : 3 = 8$$

$$b \cdot 4 = 12$$

4. Siniq chiziq uchta bo'g'indan tashkil topgan. Birinchi bo'g'inning uzunligi 2 dm, ikkinchi bo'g'inning uzunligi birinchi bo'g'indan 7 cm qisqa, uchinchi bo'g'inning uzunligi ikkinchi bo'g'inning uzunligidan 90 mm uzun. Butun siniq chiziqning uzunligi nimaga teng?

5. Daftaringizga har bir bo'g'inining uzunligi 3 cm ga teng bo'lgan 4 bo'g'inli siniq chiziq chizing. Siniq chiziqning uzunligi nimaga teng?

6. Hamma tomonlari teng bo'lgan uchburchak teng tomonli uchburchak deb ataladi. Tomoni 6 cm bo'lgan teng tomonli uchburchakning perimetri nimaga teng?

7. Ijtimoiy yordam - bu tabiiy ofatdan zarar ko'rganlar uchun to'plangan oziq-ovqat va dori-darmonlar. 2-sinf o'quvchilari makaron, yog1 va konserva olib kelishdi. Ular soni jami qancha?

8. Tenglamalarni yeching.

$$x \cdot 3 = 50 - 20$$

$$24 : z = 16 : 2$$

$$y : 2 = 78 - 69$$

$$563 - t = 5 \cdot 3$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 3 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 3 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

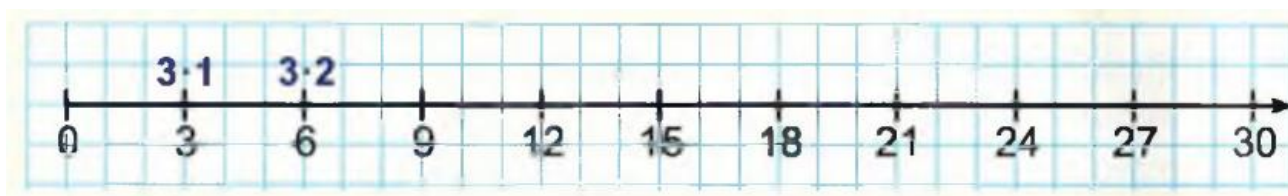
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Uch o'quvchiga maktab yonidagi maydonda o'sayotgan 12 ta daraxtni sug'orish topshirig'i berildi. Agar ular ishini baravardan bo'lib olgan bo'lsalar, har bir o'quvchi nechta daraxtga suv quyadi?

Yangi ko'chatlarni bir-biridan 3 m masofada o'tqazishdi. Birinchi ko'chat darvozadan 3 m masofada o'tqazildi. Sonli nurda sanoq bo'yicha qaysi ko'chat darvozadan 9 m masofada; 30 m masofada bo'lishini ko'rsating.

3. Taqqoslang.

$18 : 3 \square$	$24 : 3$	$12 : 3 \square$	$21 : 3$	$30 : 3 \square$	$18 : 3$
$12 : 4 \square$	$15 : 5$	$6 : 2 \square$	$9 : 3$	$y : 6 \square$	$y : 3$

4. Teng tomonli uchburchakning perimetri 15 cm ga teng. Uchburchakning tomonlari uzunligi nimaga teng?

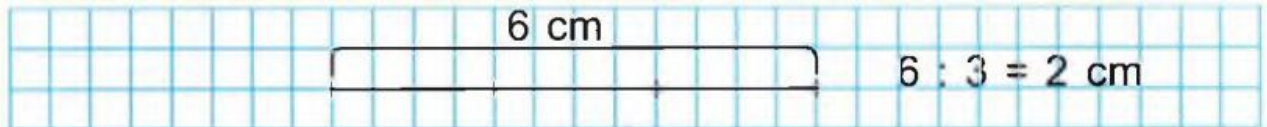
5. Ifodalar tuzing.

a) Zooburchakda quyon solingan 4 ta katak bor. Qanday qilib 12 ta sabzini ular o'rtasida o'zaro teng taqsimlash mumkin?

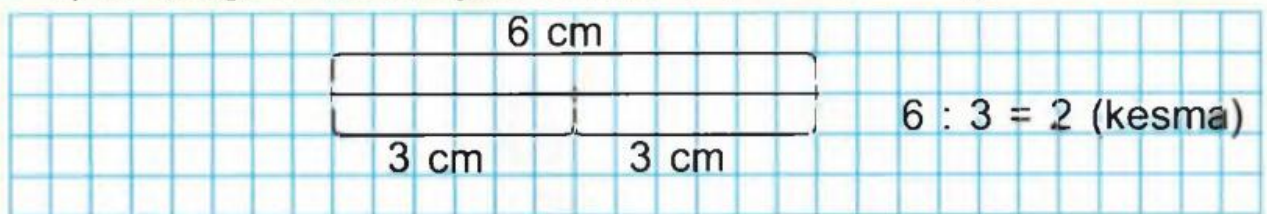
b) Darsda 3 o'quvchi O'zbekistonning 9 qo'riqxonasi haqida ma'ruza o'qishi kerak. Ular o'rtasida bu ishni qanday qilib teng taqsimlash mumkin?

6. Bo'lishning ushbu turlari bir-biridan qanday farqlanadi?

a) Uzunligi 6 cm bo'lgan kesma 3 ta teng qismga bo'lindi.

b) Uzunligi 6 cm bo'lgan kesma 3 cm li qismlarga bo'lindi.

7. Daftaringizga uzunligi 15 cm bo'lgan ikkita kesma chizing.

a) Birinchi kesmani 5 ta teng qismga bo'ling. Bitta qismning uzunligi nimaga teng?

b) Ikkinchi kesmani har biri 5 cm bo'lgan qismlarga bo'ling.

Nechta qism hosil bo'ldi?

Namuna

$$\begin{aligned} 8 \cdot 3 &= 24 \\ 3 \cdot 8 &= 24 \\ 24 : 3 &= 8 \\ 24 : 8 &= 3 \end{aligned}$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 4 sonini ko'paytirish va 4 ga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 4 sonini ko'paytirish va 4 ga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Agar bir oyda gazetaning 4 ta soni chop etilsa, 2 oyda gazetaning nechta soni chop etiladi? Sonli nur chizing va uning yordamida 4 oyda, 7 oyda gazetaning nechta soni chop etilishini topishga yordam bering.

2. Ko'paytirish yordamida ifodalang va hisoblang.

$$7 + 7 + 7 + 7 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

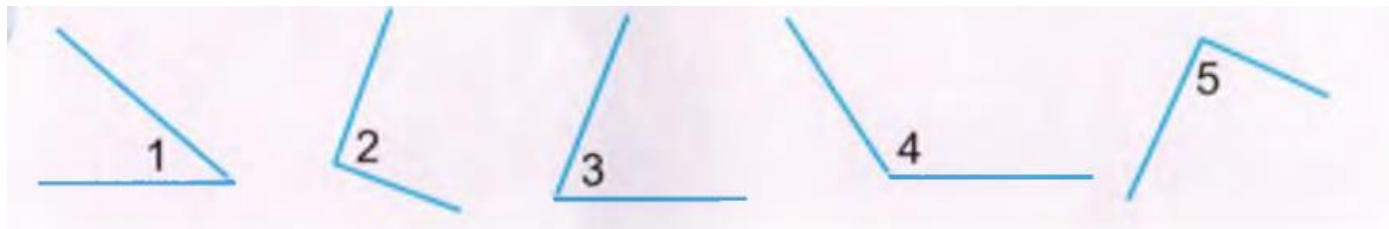
$$3+3+3+3 \quad 4+4+4+4+4+4+4+4$$

4. Ifoda tuzing va hisoblang.

Har oy Aziz sinf burchagiga 4 ta yangiliklar varaqasini tayyorlaydi. Aziz o'qishning 9 oyida nechta varaqa tayyorlaydi?

6. Sinf soatida ma'ruza qilish uchun Malika, Lola, Diyora va Dilbar 18 ta yangilikni tayyorlab qo'ydi. Ularning yarmini Malikaning o'zi o'qib berdi, qolgan yangiliklarni uning dugonalari baravardan bo'lib olishdi. Har qaysi qiz nechta yangilik o'qidi?

7. Paletka yordamida har bir burchakning turini aniqlang.

8. Misollarni namuna bo'yicha hisoblang. Namuna $9 - 3 \quad 4 - 3 \quad 7 - 3 \quad 9 - 2$

9. Duradgor kitob va gazetalar uchun g'ayrioddiy javon yasadi.

Bu javon qanday geometrik shakllardan tashkil topgan?

Bu yerda nechta uchburchakni topish mumkin?

Paletkadan foydalanib, har bir uchburchakning burchaklarini aniqlang.

10. Tomoni 4 cm bo'lgan kvadrat yasang. Bu kvadratning perimetri va yuzi nimaga teng?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 4 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 4 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Ishni tezroq yakunlash uchun qo'shnilar hasharda 4 kishidan iborat guruhlariga bolinishdi. 12 kishidan nechta guruh hosil bo'ladi? Ushbu ifodalar nimani anglatadi?

12 : 4
4 · 3
3 · 4
12 : 3

2. Amallar va ularning komponentlari nomlarini ayting. Hisoblashlar to'g'ri bajarilganmi yoki yo'qmi? Tekshirib ko'ring

$$3 \cdot 9 = 27 \quad 5 \cdot 4 = 24 \quad 21 : 7 = 3 \quad 18 : 2 = 6$$

3. O'zgaruvchilar o'rniga shunday qiymatlarni qo'yingki, natijada tengliklar to'g'ri bo'lsin.

$$x \cdot 4 = 28$$

$$28 : 4 = x$$

$$6 \cdot y = 18$$

$$y = 18 : 6$$

$$z \cdot 7 = 21$$

$$21 : 7 = z$$

4. O'qish o'quvchi uchun birinchi navbatdagi vazifa. Uch hafta kasal bo'lgan o'quvchi necha soat darsni o'tkazib yuboradi?

Dushanba	Seshanba	Chorshanba	Payshanba	Juma
4 ta dars	4 ta dars	5 ta dars	5 ta dars	5 ta dars

5. Ifodalar tuzing va ularning qiymatlarini hisoblang.

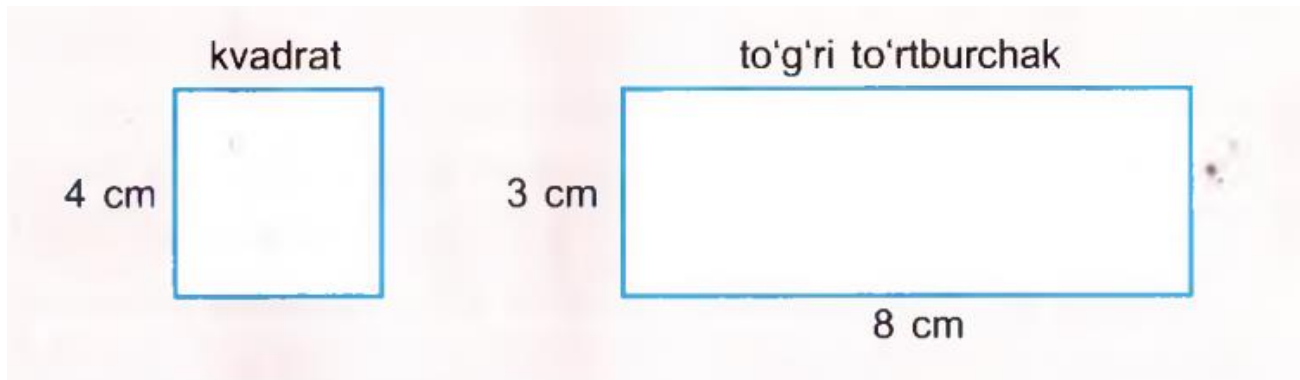
a) 276 va 352 sonlari yig'indisidan 128 sonini ayirish.

b) 800 sonidan 652 va 108 sonlari ayirmasini ayirish.

d) 30 va 10 sonlari yig'indisini 4 ga bo'lish.

e) 27 va 11 sonlari ayirmasini 4 ga bo'lish.

7. Ushbu to'g'ri to'rtburchaklarning perimetrlari va yuzlarini toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 5 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 5 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

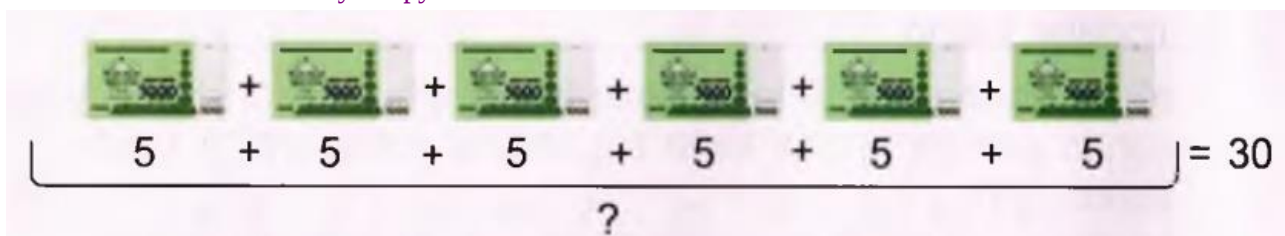
№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Onasi Aziza uchun bo'yoqlar, plastilin va rangli qalamlar sotib oldi. Hamma xarid uchun 30 ming so'm to'lash kerak. U bunday kupyurlardan nechtasini sanab beradi?

Bu yozuvni qanday qisqa amal bilan almashtirish mumkin?

2. Madinada kupyur bor. U bu pulini maydaroq kupyurlarga almashtirmoqchi.

a) Maydalashda u 5 ming so'mlik kupyurlardan nechta oladi?

$$\begin{array}{l} \text{2000 UZD} = \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} + \text{500 UZD} \\ = \underbrace{5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5}_{?} \end{array}$$

b) kupyurlardan-chi?

$$\begin{array}{l} \text{2000 UZD} = \text{1000 UZD} + \text{1000 UZD} + \text{1000 UZD} + \text{1000 UZD} + \text{1000 UZD} \\ 50 = \underbrace{10 + 10 + 10 + 10 + 10}_{?} \end{array}$$

3. O'quvchilarning shahar bo'ylab sayohati chog'ida tamaddi qilishlari uchun 30 quti pecheniy va sharbat xarid qilish kerak.

a) Pecheniy qadoqda 5 qutidan sotiladi. Necha qadoq pecheniy olish kerak?

b) Qadoqda 6 quti sharbat bo'ladi. Necha qadoq sharbat olish kerak?

4. Azim do'kondan donasi 3 ming so'mdan 7 ta daftar sotib oldi. Unga kupyurdan qancha qaytim qaytarilishi kerak?

5. Izlanish o'tkazing:

a) Uzunligi 20 katak bo'lgan kesma chizing. Uni 5 ta teng qismga bo'ling. Bitta qismning uzunligi santimetrlarda nimaga teng?

b) Uzunligi 10 cm bo'lgan kesma yasang. Uni qismlarga shunday ajratingki, har bir qismning uzunligi 5 cm ga teng bo'lsin. Necha qism hosil bo'ladi?

d) 2, 5 va 10 sonlarini ko'paytirish va bo'lish orasidagi bog'lanishni ko'rsatuvchi to'rtta ifoda yozing.

6. Baravardan bo'ling.

a) 50 ming so'mni 5 nafar ishchiga;

b) 45 ta daftarni 9 nafar o'quvchiga;

d) 20 ta somsani 4 ta likopchaga

7. Agar Madina 7 tangadan 2 quti sut sotib olsa, u 50 tangadan qancha qaytim oladi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bir necha marta orttirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bir necha marta orttirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildirsa olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

N₂	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Behruz vazadan 2 ta yong'oq, uning ukasi Shohruz esa 2 tadan 2 marta yong'oq oldi. Shohruz nechta yong'oq olgan?

2. Sonni n marta o'ttirish - bu sonni n marta olish.

a) 7, 9, 11 sonlarini 2 marta o'ttiring.

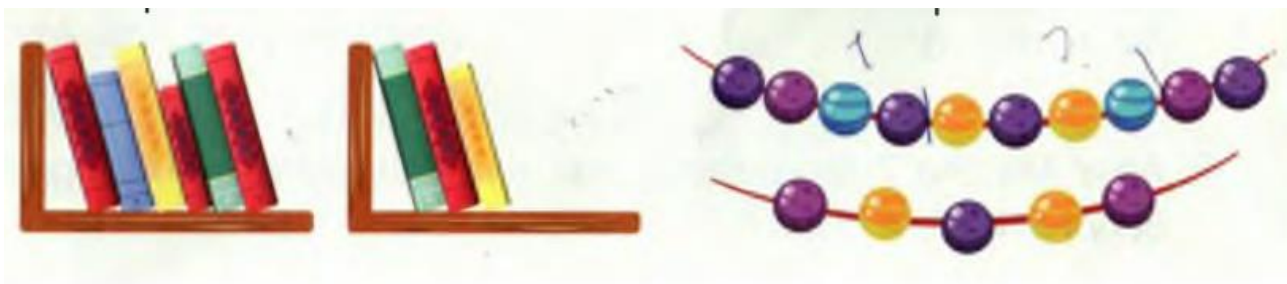
b) 4, 7, 8 sonlarini 3 marta o'ttiring.

d) 2 va 5 sonlarini 6 marta o'ttiring.

3. Rasmlardagi xatolarni toping:

a) Chap tokchada o'ng tokchadagidan 3 marta ko'p kitob bor.

b) Pastdagi ipda yuqoridagi ipdagidan 2 marta ko'p munchoq bor.

4. Salimning tug'ilgan kunida 8 ta mehmon, bobosining yubileyida esa 3 marta ko'p mehmon keldi. Bobosining yubileyida qancha mehmon kelgan?

5. Kesmaning uzunligini olchang. Uning uzunligini 4 marta o'ttiring va yangi kesmani daftaringizga chizing. Kesma ostiga uning uzunligini yozing.

6. Hisoblang va ortiqcha so'zni toping:

P $95 + (6 \cdot 3)$

A $(70 - 52) : 9$

N $120 - (6 \cdot 5)$

L $(7 \cdot 3) + (3 \cdot 2)$

I $(60 - 36) : 3$

G $109 + (5 \cdot 8)$

O' $(3 \cdot 5) + (5 \cdot 5)$

S $(14 + 31) : 9$

K $178 - (7 \cdot 4)$

X $(13 + 19) : 8$

O $111 - (7 \cdot 2)$

T $(4 \cdot 9) - (5 \cdot 4)$

7. To'g'ri to'rtburchakning tomonlari uzunliklari 3 cm va 1 cm.

Uning katta tomoni 2 marta, kichik tomoni esa 6 marta o'ttirildi. To'g'ri to'rtburchak qanday shaklga aylanib qoldi? Bu shaklning tomonlari qanday uzunlikka ega bo'ldi? Bu shaklni daftaringizga chizing.

8. a) 7 sonini 2 marta; 6 marta; 9 marta o'ttiring.

b) 7, 9, 10 sonlarini 5 marta o'ttiring.

d) 5 sonini 6 marta, 6 sonini esa 5 marta o'ttiring.

Natijalardan qaysi biri katta?

9. Nonushtadan keyin dasturxondan 6 ta piola va 2 marta ko'p likopcha yig'ib olindi. Hammasi bo'lib nechta idish yig'ib olingan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO':

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bir necha marta kamaytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bir necha marta kamaytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asosanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Bolalar onasi uchun 2 ta, buvisi uchun esa 2 marta ko'p gul sotib olishdi. Bolalar buvisi uchun nechta gul sotib olishdi?

2. a) 3 ta doira chizing. 2 marta ko'p kvadrat chizing.

Doiralar kvadratlardan necha marta kam?

b) 4 ta kvadrat chizing. Kvadratlardan 2 marta ko'p uchburchak chizing. Kvadratlar uchburchaklardan necha marta kam?

3. a) 4 sonini 5 marta, 7 marta, 10 marta orttiring.

b) 40 sonini 8 marta, 5 marta, 10 marta kamaytiring. Teskari amalni toping.

4. a) Daftaringizga uzunligi 6 cm bolgan AB kesma chizing.

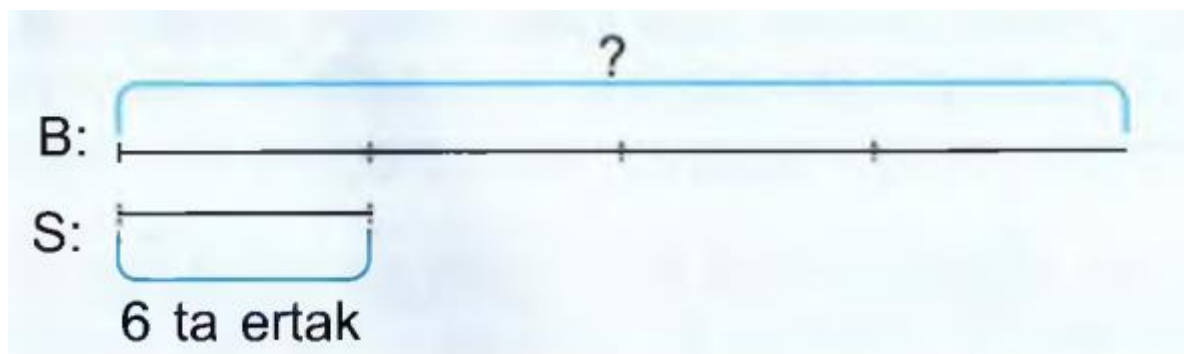
b) CD kesmaning uzunligi AB kesmaning uzunligidan 2 marta kichik. CD kesmani yasang.

d) MN kesmaning uzunligi CD kesmaning uzunligidan 2 marta katta. MN kesmani chizing.

e) AB va MN kesmalar uzunliklarini taqqoslang.

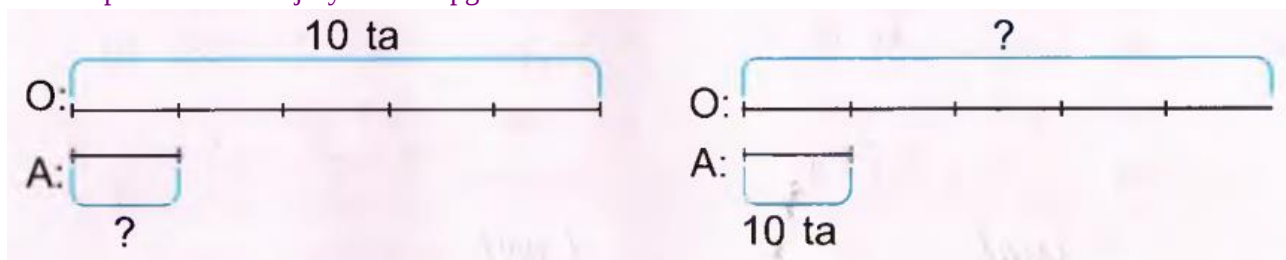
5. Sxemadan foydalanib, masalani yeching.

Bobo uyqudan oldin nabirasi Said bilan ertak o'qidi. Bir oyda bobo nabirasidan 4 marta ko'p ertak o'qidi. Said 6 ta ertak o'qidi. Bobo nechta ertak o'qigan?

6. Mos sxemani tanlang va masalani yeching.

Ota o'g'li Aziz bilan tomorqada jo'yaklarni chopdi. Ota 10 ta jo'yakni chopdi. Bu Aziz chopganidan 5 marta ko'p. Aziz nechta jo'yakni chopgan?

7. Amallarni bajaring.

- a) 7, 9, 11 sonlarini 2 marta orttiring.
- b) 30, 27, 21 sonlarini 3 marta kamaytiring.
- d) 5 sonini 6 marta; 8 marta; 9 marta orttiring.
- e) 30 sonini 3 marta; 5 marta; 6 marta kamaytiring.
- f) 456 sonini 31 taga; 128 taga; 229 taga orttiring.
- g) 876 sonini 49 taga; 190 taga; 207 taga kamaytiring.

8. Baliq ovida Halim 6 ta baliq tutdi. Otasi Halimdan 2 marta ko'p baliq tutdi. Bobosi otasidan 3 marta kam baliq tutdi. Ularning har biri nechta baliq tutgan?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nazorat ishi - 6

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bir necha marta kamaytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asosanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollarni yeching:

a) $64 + 28 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $97 - 45 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $53 + 36 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $100 - 58 = \underline{\hspace{2cm}}$

2-bo'lim. Sonlar va tartib

2. Sonlarni kichikdan kattaga joylashtiring:

22, 11, 35, 18 → , , ,

3. To'g'ri javobni belgilang:
a) Qaysi son katta? **57 yoki 75?** → ____
b) 88 dan 9 ni ayirsak nechchi bo'ladi? → ____

3-bo'lim. Vaqt va pul

4. Soatni belgilang:
Agar hozir **14:00** bo'lsa, 3 soat keyin — **___:00**
5. Do'korda:
- Qalam = 7 so'm
 - Daftar = 15 so'm
- Siz bir dona qalam va bir dona daftar oldingiz.
Jami qancha so'm to'laysiz? → ____

4-bo'lim. Geometrik shakllar

6. Chiziqli shakllarni toping:
- Kvadrat — ____
 - To'g'ri burchakli uchburchak — ____
 - Doira — ____
7. To'g'ri burchakli uchburchakning ikki katetining uzunligi 4 sm va 3 sm.
Perimetrini toping: ____ sm

5-bo'lim. Masalalar

8. Masalani yeching:
Maktabda 68 ta kitob bor edi. 27 tasi o'qilgan.
Nechta kitob qoldi? → ____
9. Masala:
Aydan 81 ta shokoladga ega edi. U 34 tasini do'konda sotdi.
Nechta shokolad qoldi? → ____

6-bo'lim. Qo'shimcha topshiriqlar

10. $46 + \underline{\hspace{1cm}} = 100 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$
11. $100 - \underline{\hspace{1cm}} = 72 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 6 sonini ko'paytirish va 6 ga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 6 sonini ko'paytirish va 6 ga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

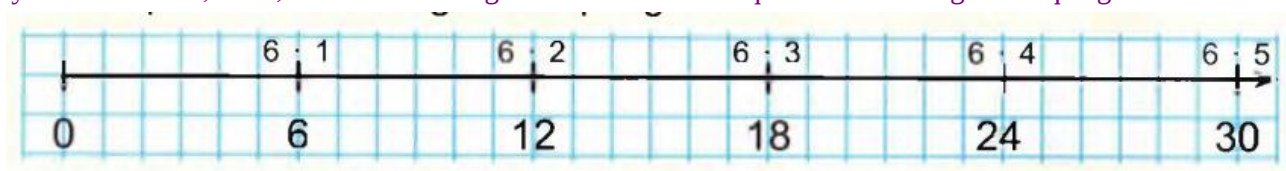
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Maktab oshxonasida bitta stol atrofida 6 kishi o'tirishi mumkin.

Nur yordamida 3 ta; 4 ta; 5 ta stol atrofiga nechta odamni o'tqazish mumkinligini aniqlang.

2. Har bir stolga 6 ta qoshiq q'oyish kerak. Agar 6 ta stolni hozirlash zarur bo'lsa, hammasi bo'lib nechta qoshiq kerak?

3. Hisoblang.

$$(7 \cdot 6) + (6 \cdot 4)$$
$$(5 \cdot 6) + (8 \cdot 2)$$

$$(8 \cdot 6) - (6 \cdot 3)$$
$$(6 \cdot 10) - (3 \cdot 7)$$

$$150 - (6 \cdot 9)$$
$$100 - (4 \cdot 3)$$

4. Qulay usul bilan hisoblang.

$$28 + (8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8)$$

$$90 - (9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9)$$

$$93 + (6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6)$$

$$111 - (6 + 6 + 6 + 6)$$

5. Sxemani daftaringizga ko'chirib chizing, uni to'ldiring va masalani yeching.

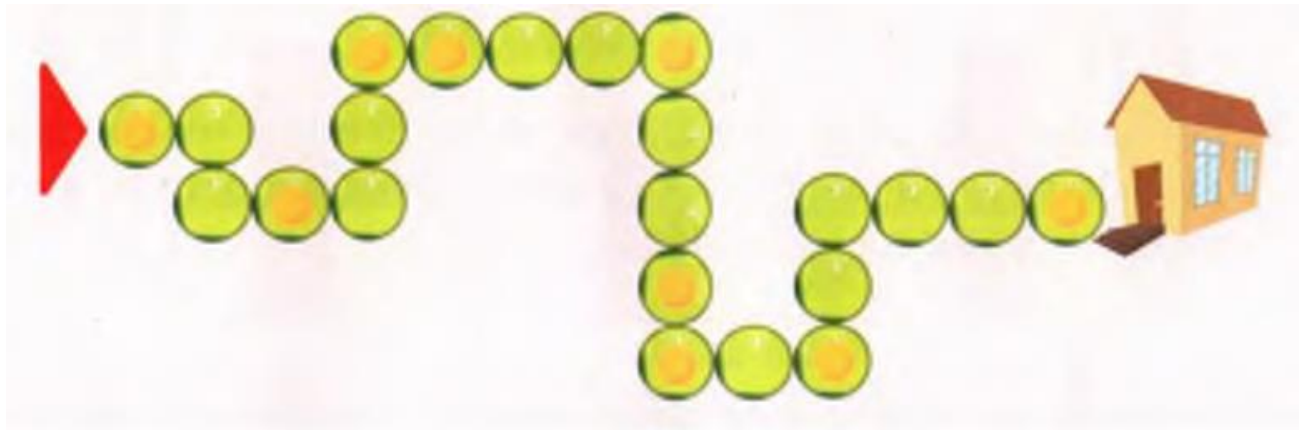
Ta'tilda yuqori sinf o'quvchilari boshlang'ich sinf xonalarining 6 ta partasini va yuqori sinf xonalarining 3 marta ko'p partasini ta'mirlashdi. Ular hammasi bo'lib nechta partani ta'mirlashgan?

6. Tanaffusda bolalar kubik va fishkalar bilan stol o'yini o'ynashdi.

Madina kubikni 3 marta tashladi. Kubikda 6, 5 va 6 sonlari tushdi. Madina bittada uyiga yetib olishi uchun kubikda necha tushishi kerak?

Madina yo'lda nechta tanga yig'ib oldi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 6 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 6 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. 6 nafar usta 42 ta uskunani yig'ishi kerak. Agar ular bu ishni baravardan bo'lib olsalar, har bir usta nechta uskunani yig'ishi kerak bo'ladi?

2. 6 ga ko'paytirish jadvalidan foydalanib hisoblang.

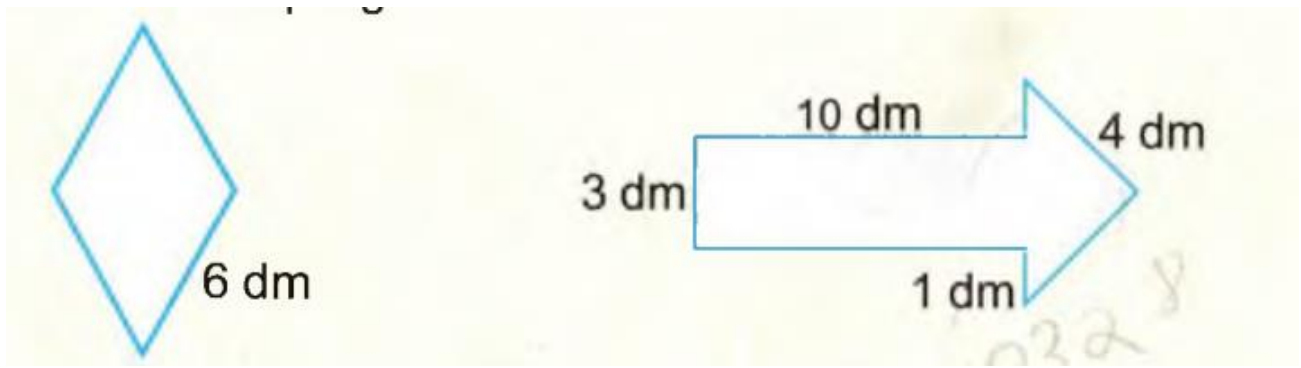
36 : 6 42 : 6 48 : 6

60 : 6 54 : 6 12 : 6

3. Bir kunda usta 24 ta o'yinchoqni, shogirdi esa 4 marta kam o'yinchoqni yig'a oladi. Usta va uning uchta shogirdi bir kunda nechta o'yinchoqni yig'a oladi?

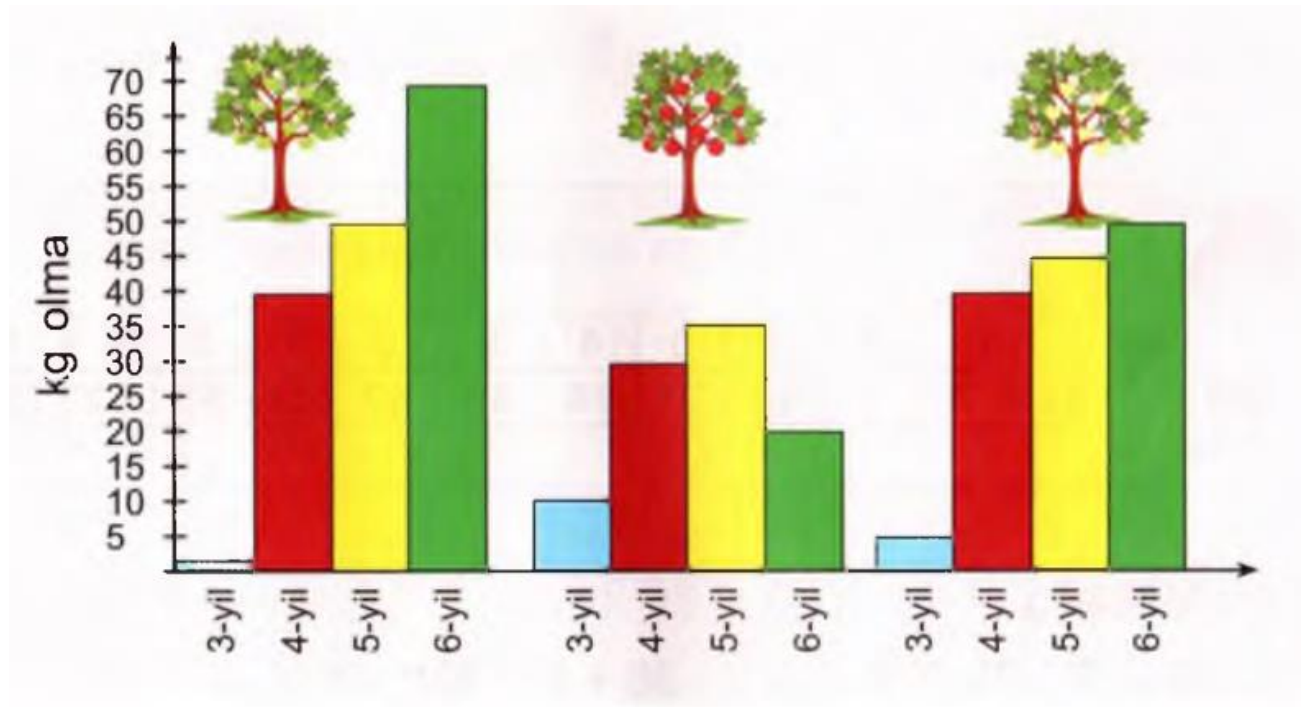
4. Usta simdan teng tomonli oltiburchakni bukishi kerak. Agar simning uzunligi 48 cm bo'lsa, oltiburchakning har bir tomoni qanchaga teng bo'ladi?

5. Teng tomonli romb va strelka yasash uchun qancha sim kerak bolishini aniqlang.

7. Bog'bon bog'ga uchta nav olma ko'chati o'tqazdi. Diagrammani o'rganing va savollarga javob bering:

- Qaysi olma hammasidan oldin hosil bera boshladi?
- Qaysi olma so'nggi yilda hammasidan ko'p hosil berdi?
- Qaysi olma barcha yillarda hammasidan ko'p hosil berdi?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 7 sonini ko'paytirish va 7 ga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 7 sonini ko'paytirish va 7 ga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;
so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;
matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiray olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.
sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxirida e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

N _o	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

Yondosh mavzu:
rejalashtirish.

Ko'paytuvchi, ko'paytma.

Sehrli
kvadratni
to'ldiring.

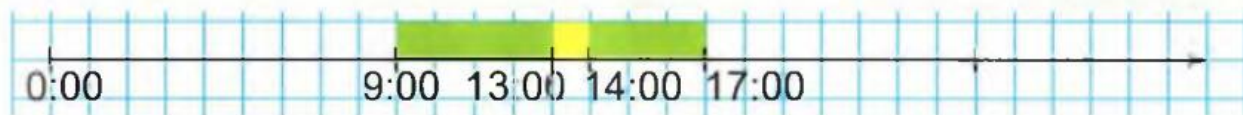
☆ 102 ☆			
21		32	
26		23	
	28		
33		20	30

1. II chorak 7 hafta davom etadi. Agar har bir oy taxminan 30 kun bo'lsa, bu necha oy bo'ladi?
2. Zohid har hafta jamg'armasiga 7 ming so'm qo'shib qo'yadi. Agar hozir uning jamg'armasida 50 ming so'm bo'lsa, 9 oydan keyin jamg'argan pullari necha so'm bo'ladi?
3. Temur singlisi uchun rasmdagi kabi sehrli tayoqcha yasadi. Agar qizil yulduzcha qismi uchun 7 cm, ko'k dastasi uchun 25 cm sim ketgan bo'lsa, unga jami qancha sim kerak bo'lgan?
4. Sonli nurda Amirning otasi ishlaydigan vaqt ko'rsatilgan. U har kuni qancha vaqt ishlashini aniqlang.

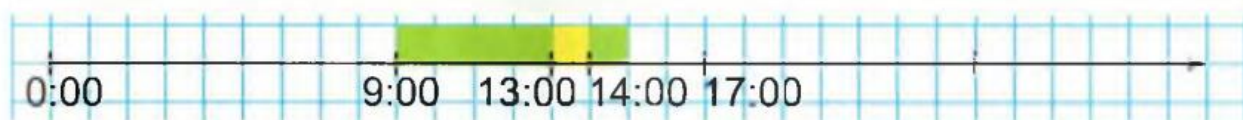
Hisoblang.

$$\begin{aligned} & 358 - (7 \cdot 7) \\ & (7 \cdot 3) + (6 \cdot 6) \\ & (10 \cdot 7) - (7 \cdot 4) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & 621 + (9 \cdot 7) \\ & 554 + (4 \cdot 5) + (3 \cdot 8) \\ & (80 - 74) \cdot 7 \end{aligned}$$

Shanba kuni:

9. Ifodalar tuzing va ularning qiymatlarini hisoblang. Asad 9 yoshda. Bobosining yoshi Asadning yoshidan 7 marta katta. Bobosi necha yoshda? Asad bobosidan necha yosh kichik?

7 ga ko'paytirish jadvali

a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$a \cdot 7$	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo)

(sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 7 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 7 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni biri-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Hisoblang.

a) Hayvonot burchagida 2 ta quyon va 3 marta ko'p to'tiqush yashaydi. Hayvonot burchagida nechta to'tiqush yashaydi?

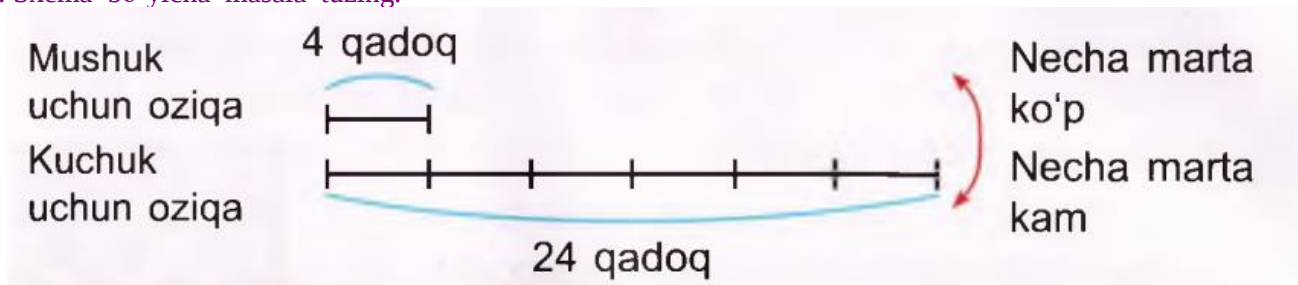
b) Sardorning uyida 14 ta quyon yashaydi. Ular hayvonot burchagida yashaydigan quyonlardan nechta ko'p?

3. Rasm bo'yicha masala tuzing. Nimani aniqladingiz?

4. a) 56 soni 7 dan necha marta katta?
 b) 6 soni 42 dan necha marta kichik?
 5. Sxema bo'yicha masala tuzing.

6. Chizing va yeching.
 a) Hovlidagi 6 ta o'rindiqlardan 2 tasi singan. Butun o'rindiqlar siniq o'rindiqlardan necha marta ko'p?
 b) Bu hovlida yashovchi bolalar bitta o'rindiqni ta'mirlashdi.
 Siniq o'rindiqlar butun o'rindiqlardan necha marta kam bo'lib qoldi?
 7. Jadvalni daftaringizga chizing va uni to'ldiring.

a	7	42	49	63	28	56	70	14	21
a : 7									

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: Kunlar soviy boshlaganda bolalar qushlar uchun donxo'raklar yasadilar. Bolalar maktab hovlisiga 7 ta, maktab tashqarisiga 14 ta donxo'rak o'rnatdilar. Maktabdan tashqariga o'rnatilgan donxo'raklar maktabga o'rnatilganlaridan necha marta ko'p? Bolalar jami nechta donxo'rak yasaganlar?

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 8 sonini ko‘paytirish va 8 ga ko‘paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy maqsad- o‘quvchilarga 8 sonini ko‘paytirish va 8 ga ko‘paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o‘rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o‘rgatish hamda yangi matematik amal - ko‘paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san’at bilan qanday bog‘langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo‘llanilishi haqida tushuncha berish, o‘quvchilarda ahil jamoa bo‘lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to‘g‘ri aniqlash ko‘nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o‘quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to‘g‘ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o‘quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma’nosini tushunib to‘g‘ri o‘qiy olish;
so‘z va gaplarni bog‘lagan holda o‘z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;
fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;
matematik matn ma’nosini qayta so‘zlab bera olish;
matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildiradi olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo‘lsa uni boshqa ko‘rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o‘tkaza olish;
diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko‘rinishida berilgan statistic ma’lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;
statistik ma’lumotlarning ko‘rinishlarning bir turdan boshqa ko‘rinishga o‘tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko‘nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko‘rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o‘quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e’lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo‘limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O‘tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O‘quvchilarni rag‘batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o‘quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o‘quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O‘tilgan mavzuni mustahkamlash. o‘tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o‘tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o‘tkazilib no‘to‘g‘ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko‘rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Rasm bo‘yicha aniqlang.

a) Shaxmat o‘yini uchun o‘lchami 8*8 katakli taxtadan foydalaniladi. Shaxmat taxtasida jami nechta katak bo‘ladi?

b) O‘yin boshida taxtada nechta oq shaxmat donalari bo‘ladi?

d) Taxtada jami nechta shaxmat donalari bo‘ladi?

2. Yozing va hisoblang.

$8 \cdot 1$	$8 \cdot 3$	$8 \cdot 5$	$8 \cdot 7$	$8 \cdot 9$
$8 \cdot 2$	$8 \cdot 4$	$8 \cdot 6$	$8 \cdot 8$	$8 \cdot 10$

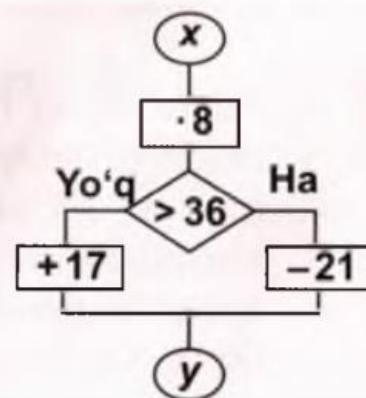

8 ga ko'paytirish jadvali

a	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
$a \cdot 8$	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80

3. Hisoblashlarni algoritm bo'yicha bajaring va natijalarni o'sish tartibida joylashtiring. Xitoyda shaxmatga o'xshash o'yin qanday ataladi?

	A	I	S	Y	N	S
x	2	4	5	6	7	8
y						

4. Ifoda tuzing va uni yeching.

Malika bilan Madina bryulki - tayoqchalar bilan o'ynaladigan stol o'yini o'ynadi. To'plamda har biri 8 tadan bo'lgan 5 turdagi tayoqchalar bor. Ular stol ustiga bir to'p qilib uyib qo'yilgan. Qizlar navbat bilan uyumdan qolganlari sochilib ketmaydigan qilib bittadan tayoqcha tortib oladilar. Agar uyumdan Malika 4 ta, Madina esa 3 ta tayoqcha olgan bo'lsa, uyumda nechta tayoqcha qolgan?

5. Sxemani daftaringizga chizing va to'ldiring. Masalani yeching.

Shaxmat turniriga 24 kishi, shashka turniriga esa ulardan 16 nafar kam kishi yozildi. Shaxmat turniri shashka turniridan necha marta ko'p ommalashgan.

Shaxmat: _____

Shashka: _____

Necha marta?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____

(imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 8 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 8 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi:

atrofdagilar bilan o'zaro muloqot chog'ida odob-axloq qoidalariga rioya qila olish va guruhda ishlay olish; muammo va tushunmovchiliklar ro'y bergan paytlarda o'zini tutishi to'g'risida to'g'ri qaror qabul qila olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Diagrammada bir nechta ma'lum tillar belgilangan.

Son 1000 tadan qancha miqdordagi odamlar uchun til ona tili hisoblanishini ko'rsatadi.

Qaysi til eng ko'p tarqalgan?

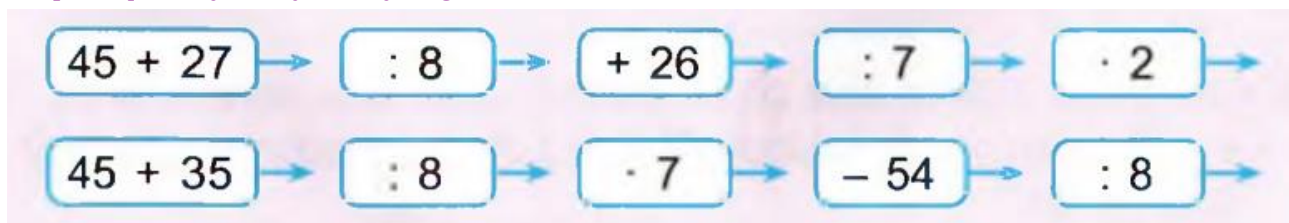
Xitoy tilida ispan tilidagidan qancha ko'p odam gaplashadi. Diagramma bo'yicha yana boshqa savollar o'ylab toping va ularni sinfdoshlaringizga bering.

2. 8 ga bo'linadigan sonlarni toping. Sonlarni 8 ga bo'lish misollarini yozing.

27 81 56 30 42 58 48 22 32

3. Topshiriqni zanjir bo'ylab bajaring.

5. Maktabda uchta til: ingliz, nemis va fransuz tillari o'rganiladi.

Nemis tili bilan 198 kishi, fransuz tili bilan 38 nafar ko'p kishi shug'ullanadi. Agar maktabda 810 nafar o'quvchi o'qisa, necha kishi ingliz tili bilan shug'ullanadi?

6. Guruhda 30 nafar sayyoh Angliya va Fransiya kelgan. 16 nafar sayyoh fransuz tilida, 23 nafar sayyoh esa ingliz tilida gaplashadi. Necha nafar sayyoh ikkala tilda ham gaplashadi?

7. Misollarni yeching va 0 'rta Osiyodagi yo'qolib ketish xavfi ostida bo'lgan noyob tillardan birining nomini toping.

A $(64 : 8) + 17$

I $(80 - 8) : 8$

A $(13 + 43) : 8$

P $51 - (32 : 8)$

R $45 - (80 : 8)$

Y $(16 : 8) - 2$

47	25	35	0	7

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: 9 sonini ko'paytirish va 9 ga ko'paytirish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga 9 sonini ko'paytirish va 9 ga ko'paytirish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarni ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish;

o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish;

o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish;

kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish;

o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziqqa olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vaqt
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

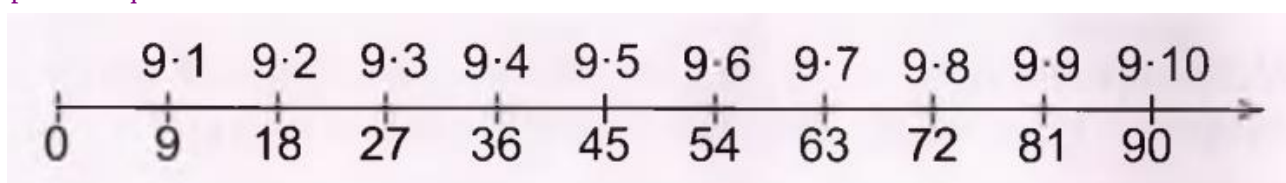
I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

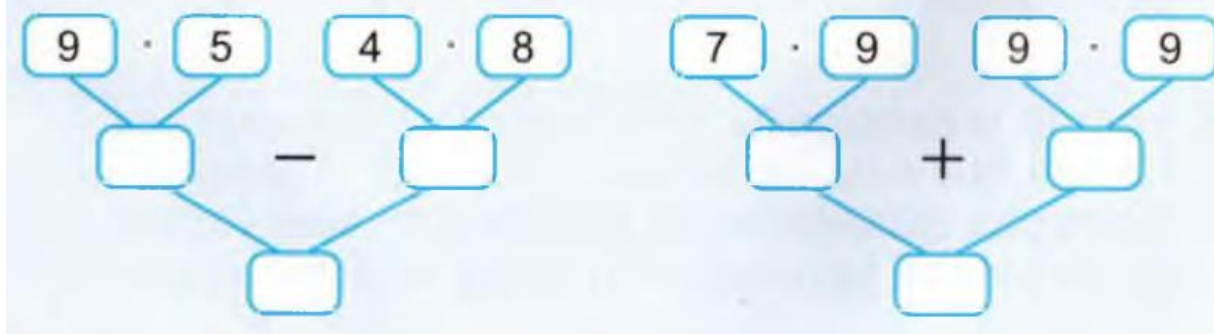
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Madina telefonda xolasi bilan 3 minut, buvisi bilan esa 9 marta ko'proq vaqt gaplashdi. Madina buvisi bilan qancha vaqt gaplashdi?

2. Telefon orqali Amerika bilan bir minut gaplashish uchun 9 ming so'm to'lash kerak. 2 minut gaplashish qancha turadi? 5 minut-chi? 10 minut-chi?

3. Amallar bo'yicha hisoblang.

4. Ifodalar yozing va ularning qiymatlarini hisoblang.

a) 6 sonini 9 marta orttiring.

b) 7 sonini 9 ta orttiring.

d) 9 sonini uch marta qo'shing.

e) 10 soniga 9 sonini qo'shing.

5. Komila ingliz tilini o'rganmoqda. Agar Komila kuniga 9 tadan yangi so'z o'rgansa, u bir haftada nechta yangi so'z o'rganadi?

6. Akmalning turli mamlakatlarda do'stlari bor. Rasm bo'yicha aniqlang:

a) Hozir Toshkentda qanday vaqt?

b) Agar hozir Akmal yashayotgan yerda soat ertalabki

10 bolsa, boshqa mamlakatlarda sutkaning qaysi vaqti bo'ladi?

d) Toshkentda soat 14:00 bo'lganda Pekinda soat necha boladi?

Rasm bo'yicha yana boshqa savollar o'ylab toping.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Sonni 9 ga bo'lish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Sonni 9 ga bo'lish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish;

murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish;

o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

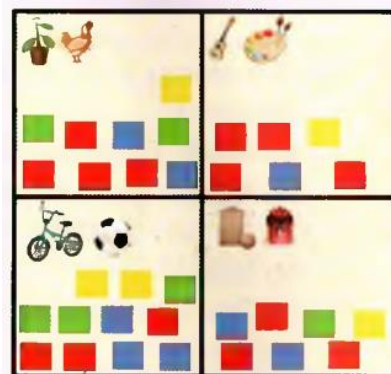
III. Yangi mavzu bayoni:

1. Plakatga qarang. Unda bolalar qanday xobbilari borligini belgilaganlar.

Plakatda necha turdagi xobbilar ko'rsatilgan?

Ularni qanday tartibda qo'yish mumkin?

Siz xobbining qaysi turini tanlaysiz?

2. 36 nafar bola futbolga qiziqadi. Hamma bolalarni 9 nafardan qilib guruhlariga bo'lishdi. Nechta guruh hosil bo'ldi?
3. Salima gullarni tomorqaga har bir qatarga 9 tadan qilib o'tqazdi. U 27 ta gulsafsar va 18 ta qo'qongulni nechta qatarga o'tqazgan?
4. Feruza tasmalarni rasmda ko'rsatilgani kabi bo'laklarga bo'ldi. Tasma necha santimetr ekanini toping.

5. Ifodalar tuzing va ularni hisoblang.
 7 va 9 sonlari ko'paytmasi; 90 va 9 sonlari bo'linmasi;
 7 va 98 sonlari yig'indisi; 107 va 19 sonlari ayirmasi.
6. Jadvalni to'ldiring, javoblarni kamayish tartibida joylashtiring.
 Pul banknotlarini yig'ish qanday ataladi?

	K	O	I	I	T	B	A	N	S
a	27	81	36	63	45	90	18	72	54
$a : 9$									

7. Shahzoda qo'g'irchoqlar uchun ko'ylakchalar tikmoqda.
 U o'z qo'g'irchoqlari uchun 9 ta ko'ylakcha, singlisining qo'g'irchoqlari uchun esa 2 marta ko'p ko'ylakcha tikdi. Shahzoda hammasi bo'lib nechta ko'ylakcha tikkan?
 8. Tomonlari 7 cm va 6 cm bo'lgan to'g'ri to'rtburchak yasang.
 Lining perimetri va yuzini toping.
- IV. Yangi mavzuni mustahkamlash:** o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.
- V. Darsni yakunlash:** o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.
- VI. Uyga vazifani e'lon qilish:** yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Ko'paytirish jadvali

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Ko'paytirish jadvali, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Milliy va umummadaniy kompetensiya:

jamoat joylaridagi odob-axloq qoidalari va an'analarni o'zlashtirish.

sodda kundalik hodisalarni matematik tilda ifodalash usullaridan foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Jadvalda har bir belgining manzili bor. U satr va ustunning tartib raqamidan iborat.

Masalan, belgining manzili – (5; 7).

a) Qaysi belgilar (2; 1), (1; 3), (7; 7) manzillarga ega?

b) , , belgilarining manzillari qanday?

d) Qaysi qatorda birorta ham belgi yo'q?

e) Qaysi ustunda hammasidan ko'p belgi bor?

Jadval bo'yicha bir nechta savol o'ylab toping.

	1	2	3	4	5	6	7
1			😊				✈️
2	💧						
3		🔺				☀️	
4							
5				📖			🏠
6		💻				📧	
7			🚩				🕒

Ifodalar tuzing va ularning qiymatlarini toping.

- Ko'p qavatli uyda 6 ta yo'lak va har bir yo'lakda 8 tadan xonadon bor.
- To'g'ri to'rtburchakning bo'yi 6 cm, eni 4 cm. To'g'ri to'rtburchakning yuzi nimaga teng?
- Hamid 5 ming so'mlik 6 ta kupyur oldi. Hamid qancha pul oldi?

3. Yodda saqlash qulay bo'lishi uchun ko'paytirish jadvali quyidagi ko'rinishda yoziladi:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					

$$5 \cdot 4 = 20$$

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					

$$20 : 5 = 4$$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bo'lish bilan ko'paytirish orasidagi bog'lanish

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bo'lish bilan ko'paytirish orasidagi bog'lanish, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiyasi:

o'qituvchi bilan birgalikda o'quv masalasini (maqsadini) topa olish, ifodalay olish va qismlarga ajrata olish; o'quv faoliyat natijasini tahlil qila olish, yo'l qo'yilgan xato va noaniqliklarni topa olish, ularni tuzata olish; o'qituvchi bilan birgalikda olingan natijalarni boshqalar foydalanishi uchun oson ko'rinishda taqdim eta olish; kundalik vaziyatlarda mavjud bilim va ko'nikmalarni qo'llay olish; o'qish va yangi bilimlarni egallashga qiziq olish.

Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo'lish

hamda foydalanish kompetensiyasi:

aniq hisob-kitoblarga asoslangan holda shaxsiy rejalarni tuza olish; murakkab bo'lmagan hisoblashlarda hisoblash vositalardan va tayyor kompyuter dasturlaridan foydalana olish; o'rganilgan matematik usullardan kundalik vaziyatlarda mehnatni yengillashtirish, mehnat unumdorligini oshirish, qulay shart-sharoitga olib kelish maqsadida foydalana olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. a) Ushbu amallarga teskari operatsiyalar o'ylab toping.

Tashlamoq

Ifloslantirmoq

Sindirmoq

b) Hisoblang.

$$76 + 43$$

$$119 - 76$$

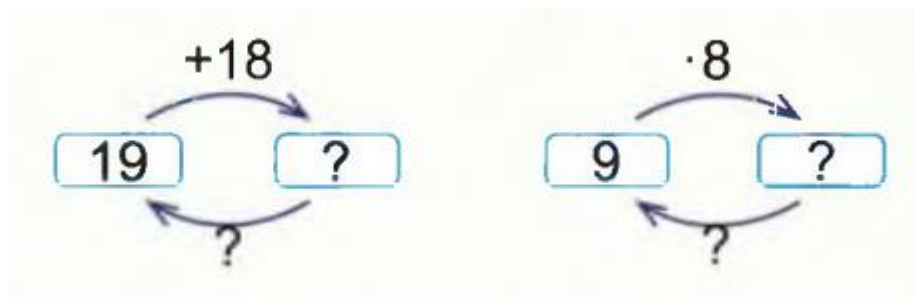
$$119 - 43$$

$$7 \cdot 8$$

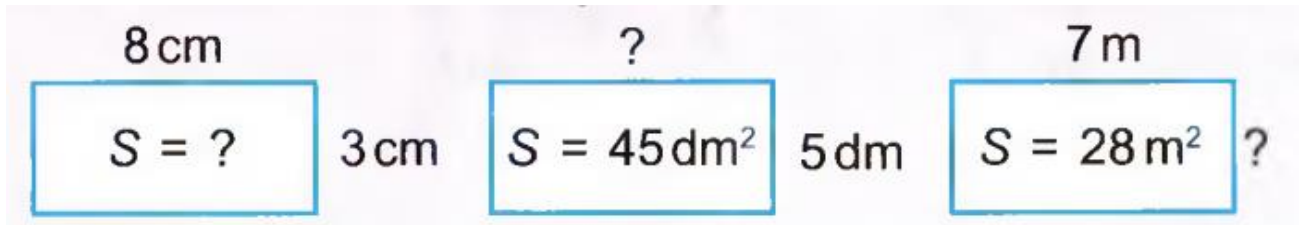
$$56 : 8$$

$$56 : 7$$

d) To'g'ri va teskari operatsiyalarni matematik tilda yozing.

2. Tengliklar yozing. Ularning komponentlarini ayting.
 a) 40, 90 va 130 sonlari ishtirokida 4 ta tenglik tuzing.
 b) 4, 9 va 36 sonlari ishtirokida 4 ta tenglik tuzing.
 4. Noma'lum kattalikni toping.

5. Diagrammani o'rganib chiqing. U bo'yicha sinfdoshlaringizga savollar bering. Diagrammada
 a) yog'och taxtani (chirish muddati 10 yil);
 b) g ishtni (chirish muddati 100 yil) qayerga joylashtirish kerak?

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____
 (imzo) (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Bo'luvchilar va karralilar

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bo'luvchilar va karralilar, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, to'g'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildirsa olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Navro'zga bag'ishlangan bayramda 8 nafar qiz milliy xalq raqslarini namoyish etishadi. Ularni bir nechta teng guruhlariga bolish kerak. Har bir guruhda necha nafar qiz bo'lishi mumkin?

4. Mahmud 64 soni 7 ga karrali desa, Laziz 6 soni 42 ning bo'luvchisi deydi. Ulardan qaysi biri nohaq?

5. Azim bilan Suxrob bir-birlariga sonlar haqida topishmoq aytishdi.

Azim: U 10 dan kichik hamda 2 va 3 ga karrali.

Suxrob: U ikki xonali va 9 ga karrali, uning birinchi raqami

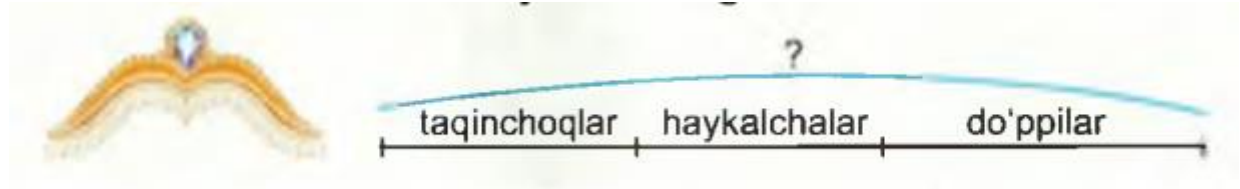
6. Azim va Suxrob qanday sonlarni aytishgan?

7. Sumalak tayyorlashning retseptlaridan birida undirilgan 1 kg bug'doyga 4 kg un qo'shish kerak boladi.

8 kg bug'doyga qancha un kerak boladi?

8. Sxemani to'ldiring va masalani yeching.

Bahorgi yarmarkada sotuvchi 28 ta taqinchoq, taqinchoqlardan 9 ta kam loydan yasalgan haykalcha, taqinchoq va haykalchalar birgalikda qancha bo'lsa, shuncha do'ppi sotdi. Sotuvchi hammasi bo'lib nechta buyum sotgan?

9. Uzunligi 20 katak bo'lgan kesma chizing. Uni siz nechta teng bo'lakka bo'la olasiz? Barcha variantlarni yasang.

10. a) 12, 63, 45, 21, 28, 27, 36, 72 sonlar qatoridan 9 ga karrali sonlarni;

b) 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 sonlar qatoridan 30 sonining bo'luvchilarini ko'chirib yozing.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchilliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)

Sana:				
Sinf:				

Mavzu: Nazorat ishi - 7

Darsning maqsadi:

a) ta'limiy maqsad- o'quvchilarga Bo'luvchilar va karralilar, matematikaning shakllar va ularning xossalari o'rganuvchi sohasi bilan tanishtirish, turli shakllarning xossalari aniqlash, shakllarni bir-biri bilan solishtirishni o'rgatish hamda yangi matematik amal - ko'paytirish bilan tanishtirish.

b) tarbiyaviy maqsad- matematika san'at bilan qanday bog'langanini va matematika kundalik hayotda, muloqotda va mehnat faoliyatida qanday qo'llanilishi haqida tushuncha berish, o'quvchilarda ahil jamoa bo'lib ishlash malakasini tarkib toptirish, miqdorlarni to'g'ri aniqlash ko'nikmasini shakllantirish, hozirjavoblik, topqirlik fazilatlarini tarbiyalash.

d) rivojlantiruvchi maqsad- o'quvchilarni mustaqil fikrlashga undash, tog'ri va aniq hisoblash malakasini rivojlantirish, matematik topshiriqlarni bajarish orqali o'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiya elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

matematikaga oid atamalarining ma'nosini tushunib to'g'ri o'qiy olish;

so'z va gaplarni bog'lagan holda o'z fikrini aniq va ravshan ifodalay olish;

fikrni mantiqiy izchillikda ifodalay olish;

matematik matn ma'nosini qayta so'zlab bera olish;

matematik qoidalarini ifodali ayta olish.

matematikaga oid audiomatn, videotasvirlarni tinglab tushuna olish va tegishli munosabat bildira olish.

Axborotlar bilan ishlash kompetensiyasi:

tavsiya etilgan manbalardan axborotni izlab topa olish, zarur bo'lsa uni boshqa ko'rinishlarga (matn, jadval, sxema va h.k.) o'tkaza olish;

diagrammalar, jadvallar, chizmalar ko'rinishida berilgan statistic ma'lumotlarga asoslanib turli obyekt va hodisalarni taqqoslay olish;

statistik ma'lumotlarning ko'rinishlarning bir turdan boshqa ko'rinishga o'tkaza olish.

Dars turi: yangi bilim beruvchi.

Dars usuli: suhbat, tushuntirish, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, savol-javob, kichik guruhlarda ishlash.

Dars jihozi: mavzuga oid rasmlar, tarqatma materiallar, testlar, ko'rgazmali qurollar va texnik vositalar.

Baholash: o'quvchilar bilimi reyting mezonlari asosida baholanib, dars oxiridada e'lon qilinadi.

Darsning borishi:

№	Bo'limlar	Vahti
1	Tashkiliy qism	3 daqiqa
2	O'tgan mavzuni mustahkamlash	5 daqiqa
3	Yangi mavzu bayoni	15 daqiqa
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	10 daqiqa
5	O'quvchilarni rag'batlantirish. Darsni yakunlash.	10 daqiqa
6	Uyga vazifa	2 daqiqa
Jami		45 daqiqa

I. Tashkiliy qism: salomlashish, navbatchi axboroti, sinf va o'quvchilarning darsga tayyorgarligi tekshiriladi, o'quvchilar ehtiyojlari aniqlanadi.

II. O'tilgan mavzuni mustahkamlash. o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkaziladi. Uy vazifasini bajarilishini tahlili o'tkazilib no'to'g'ri bajarilgan topshiriqlar yuzasidan ko'rsatma beriladi..

III. Yangi mavzu bayoni:

1. Misollarni yeching:

a) $56 + 37 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $92 - 48 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $63 + 28 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $100 - 59 = \underline{\hspace{2cm}}$

2-bo'lim. Sonlar va tartib

2. Sonlarni kichikdan kattaga tartiblang:

19, 7, 33, 25 $\rightarrow$, , ,

3. To'g'ri javobni belgilang:
a) Qaysi son katta? **54 yoki 45?** → ____
b) 87 dan 8 ni ayirsak nechchi bo'ladi? → ____

3-bo'lim. Vaqt va pul

4. Soatni belgilang:
Agar hozir **11:00** bo'lsa, 4 soat keyin — **___:00**
5. Do'korda:
- Qalam = 9 so'm
 - Daftar = 16 so'm
- Siz bir dona qalam va bir dona daftar oldingiz.
Jami qancha so'm to'laysiz? → ____

4-bo'lim. Geometrik shakllar

6. Chiziqli shakllarni toping:
- Kvadrat — ____
 - To'g'ri burchakli uchburchak — ____
 - Doira — ____
7. To'g'ri burchakli uchburchakning ikki kateti 5 sm va 3 sm.
Perimetrini toping: ____ sm

5-bo'lim. Masalalar

8. Masalani yeching:
Maktabda 72 ta qalam bor edi. 28 tasi ishlatilgan.
Nechta qalam qoldi? → ____
9. Masala:
Aziza 85 ta shokoladga ega edi. U 39 tasini do'konda sotdi.
Nechta shokolad qoldi? → ____

6-bo'lim. Qo'shimcha topshiriqlar

10. $47 + \underline{\hspace{1cm}} = 100 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$
11. $100 - \underline{\hspace{1cm}} = 64 \rightarrow \underline{\hspace{1cm}}$

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash: o'tilgan mavzu yuzasidan suhbat, savol-javob o'tkazish orqali bilimlarini mustahkamlash.

V. Darsni yakunlash: o'quvchini yutuq va kamchiliklarini muhokama qilish, rag'batlantirish.

VI. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

O'IBDO': _____ (imzo) _____ (sana)